

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: 119/2009/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

447/2010. (X. 13.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2010. március 22-én előterjesztett **panaszára indult eljárásban** a 2010. október 13-án – dr. Kádár András Kristóf testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén **született állásfoglalását**

m e g k ü l d i a z O r s z á g o s R e n d ő r f ő k a p i t á n y n a k.

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben **alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor.**

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A panaszos 2010. március 22-én a Testület ügyfélszolgálati irodáján mondta jegyzőkönyvbe panaszát, az alábbiakat adva elő.

a) Lakásán 2009. szeptember 10-én reggel 6 óra 30 perc körül házkutatást tartott a rendőrség, elmondása szerint „házkutatási parancs” nélkül. Mint később kiderült, a rendőröket az egyik szomszéd engedte be az épület folyosójára, akinek állítólag a házkutatási parancsot is megmutatták. A panaszos ajtaján először három személy kopogott be, azt kiabálva, hogy „rendőrség”, és kérve név szerint a panaszost, hogy nyissa ki az ajtót. Ezt követően a panaszos az ajtón keresztül beszélt a rendőrökkel, melynek során kiderült, hogy az egyik fiát keresik, aki azonban nem volt otthon. Eleinte úgy tűnt, hogy a rendőrök megelégszenek azzal, hogy a panaszos ezt nekik írásba adja, és kinyújtja az ajtón, majd mégis azt közölték vele, hogy mindenképpen ellenőrizniük kell a lakást, hogy a keresett személy ott tartózkodik-e. A panaszos beadványában utalt rá, hogy fia ekkor már hónapok óta nem lakott ott, miután befejezte az iskolát, elköltözött. A panaszos azt is előadta, hogy egészségügyi állapota az elmúlt időszakban nagyon megromlott, emiatt nem is dolgozott, korábban azonban gyógyfoglalkoztató szakasszisztens volt, ezért festék és hasonló eszközök, valamint számos rajz voltak a lakásán korábbi pácienseitől, és gyermekei is jól rajzolnak. Ez a körülmény –

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

elmondása szerint – azért volt lényeges, mert kiderült, hogy a rendőrök azért keresik a fiát, mert azzal gyanúsítható, hogy ő firkált fel egy feliratot a budapesti Szabadság hídra. 7 óra körül a panaszos felhívta a rendőrséget, ahol azt tanácsolták neki, hogy az ajtajánál lévő személyeket „házkutatási parancs” nélkül ne engedje be a lakásába. A panaszosnak az ajtón keresztül mutattak ugyan „valamilyen papírt”, de abból érdemben nem látott semmit, az ajtaja előtt állók pedig azt sem közölték, hogy melyik rendőrkapitányságról érkeztek. (Mint később kiderült, a Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) VIII. Kerületi Rendőrkapitányságon teljesítettek szolgálatot.) Eredetileg egy nő és két férfi rendőr volt jelen, mindegyikük civilben. A későbbiek során jelent csak meg egy szolgálati egyenruhát viselő rendőr. A panaszos telefonon felhívta fiát is, akit a rendőrök kerestek, illetve beszélt az egyik szomszédjával is, aki azt mondta neki, hogy nyissa ki az ajtót, mert az egyik rendőr már élesítette a löfegyverét és éppen „visszaszámlál”. Ezt a panaszos is hallotta a telefonon, illetve az ajtón keresztül. Ennek hatására a panaszos kulccsal kinyitotta az ajtót – ekkor kb. reggel 8 óra volt.

b) Amikor a rendőrök az ajtón keresztül beléptek, egyikük egy tűzkész állapotban lévő fegyvert szorított a panaszos mellkasához, majd a panaszt – elmondása szerint – leteperték, a falhoz szorították és vele szemben fojtófogást alkalmaztak. Ezt követően rendkívül durván meg is bilincselték, és igyekeztek lefogni, egy helyben maradásra kényszeríteni, ez azonban a betegsége miatt nem sikerült, így az egész rendőri fellépés rendkívül nagy traumát jelentett számára. A panaszos bilincselését csak akkor szüntették meg, amikor elájult. A panaszos másik fiát, aki a lakásban volt, szintén megbilincselték, és csak akkor vették le róla a bilincset, amikor egy dokumentumot alá kellett írnia. Közben, a lakás átvizsgálása során az egyik rendőr talált egy polaroid fényképet – a rendőrök reakciójából a panaszos arra következtetett, hogy azt kereshették –, de ezzel az átvizsgálás még nem ért véget, a rendőrök kesztyűben az egész lakást „felforgatták”, számítógépeket is elvittek. A panaszos elmondása szerint a házkutatás során kb. 24-25 személy fordult meg a lakásán. 8 óra 45 perc körül hazaért a panaszos kedvese is, akit először fel sem akartak engedni a lakásba, végül „szinte rabként kísérték fel”. Az egész házkutatást kb. délután 13 óráig tartott. Időközben a panaszt a kedvesére bízták, és már nem a rendőrök fogták le. Ennek ellenére nagyon hosszú ideig, kb. 3-4 órán keresztül bilincsben volt, azt csak később, a szolgálati járműben vették le róla.

c) A házkutatás végeztével a panaszt – elmondása szerint – két rendőr „a kezénél és lábánál fogva végigvonszolta, a liftnél ledobták, ruhája bepiszkolódott”. Eközben a panaszos meg is ütötte magát. Ruhaként csak egy rövid pizsamát viselt, és mezítláb volt. Később azzal is meggyanúsították őt, hogy belerúgott az egyik rendőrbe, illetve egy másikat megharapott. A harapásra a panaszos is emlékezett, de elmondása szerint arra azért került sor, hogy a rendőr engedjen a szorításból, érdemi sérülést ezzel nem okozhatott. A panaszt a rendőrök beültették egy rendőrségi jelzések nélküli személygépkocsiba, ekkor azonban újra elvesztette az eszméletét. Ezt látva a panaszos kedvese is beszállt a járműbe. Később a panaszt ki is akarták hallgatni, pedig egyértelműen nem volt ehhez megfelelő állapotban. A másik fiát azonban kihallgatták a rendőrkapitányságon, miután őt is beszállították. A panaszoshoz végül mentőt kellett hívni, és rendőri kísérettel beszállították a Péterfy Sándor Utcai Kórház Rendelőintézet és Baleseti Központba, majd innen a Nyíró Gyula Kórházba. A panaszos nem volt elégedett az orvosi vizsgálattal sem – az első helyen elmondása szerint csak annyit vizsgáltak meg, hogy épek a csontjai –, az események után három hónapot rehabilitációs intézetben kellett töltenie.

d) Előadta azt is, hogy az ügyvédjével szeptember végén beadtak egy panaszt az ügyészségre, melynek kapcsán 2009. november 27-én meg is hallgatták, itt azonban nem tudta

összefüggően előadni a vele történeteket, csak kérdésekre válaszolhatott. Megjegyezte azt is, hogy 2009 novemberében anyósa lakását is átkutatták a rendőrök, feltörték az ajtózárat is. Időközben 2010 februárjában a panaszoszt és másik fiát újra meghallgatták az ügyészségre beadott panaszuk kapcsán; itt kifogásolta a házkutatás körülményeit, és azt is, hogy a rendőrök tűzkész állapotban lévő löfegyvert fogtak rá. 2010. március 10-én pedig kettejüket hivatalos személy elleni erőszak gyanújával hallgatták meg, amin a panaszos nagyon meglepődött. Itt azzal gyanúsították meg őt, hogy – a fent írtak szerint – az egyik rendőrt megrúgta, egy másikat pedig megharapott. Ekkor azonban sikerült összefüggésében előadnia az egész történetet. A panaszos részére igazságügyi elmeorvosszakértőt rendeltek ki az ügyben. Elmondta azt is, hogy előállítása során semmilyen rendőrségi iratot, igazolást nem kapott, csak a kórházi iratok és a büntetőeljárással kapcsolatos dokumentumok állnak a rendelkezésére. Nemrégiben fordult panasszal az Egyenlő Bánásmód Hatósághoz, ahol kapott egy telefonszámot, és végül ott tájékoztatták a Testület létezéséről, így fordult a Testülethez panaszával.

2) A panaszos 2010. június 17-én ismét megjelent a Testület ügyfélszolgálati irodáján, és ügyével kapcsolatban – a történeti tényállás pontosabb felderítése érdekében – számos a büntetőeljáráshoz kapcsolódó iratot, meghallgatási jegyzőkönyvet, valamint az időközben elkészült igazságügyi elmeorvosszakértői véleményt adott át. Ezekből a panaszügy szempontjából az alábbi releváns többletinformációkat lehetett megtudni.

a) A panaszos 2010. március 23-án történt vizsgálata alapján készült igazságügyi elmeorvosszakértői lelet és vélemény szerint a panaszos a közelmúltban többször is a súlyos depressziós epizód állapotában volt pszichotikus tünetekkel. Folyamatosan problémáiról, testi panaszairól beszélt, részletekben elveszve, tele túlértékelésekkel. A 2009. szeptember 10-ei rendőri intézkedést követően hiszteroid karakterzavart is valószínűsítettek nála, agresszív késztetésekkel és egyéb elfojtásai miatt szomatikus manifesztációkkal, fájdalmakkal, alvászavarral. A rendőri intézkedés közben mozgásképtelensége nem agyi illetve gerincvelői traumás károsodás következménye volt, hanem pszichogén sokk eredménye. A történetek után nála poszttraumás stressz zavart diagnosztizáltak, majd közepesen súlyos depresszióval és személyiségzavarral. Az igazságügyi elmeorvosszakértői lelet és vélemény lényege szerint a panaszosnál súlyos depressziós állapot állt fenn cselekménye idején (2009. szeptember 10.), amely a cselekmény kialakulásához hozzájárult, valamint emiatt súlyos mértékben korlátozott volt a cselekménye veszélyes következményeinek felismerésében, vagy a felismerésnek megfelelő magatartás tanúsításában. Eddigi kezelése ellenére nála egy paranoid pszichózis alakult ki. Kóros elmeállapota miatt nem lesz képes ügyében az eljárás során számára biztosított jogok és kötelezettségek ellátására, amit a büntetőeljárás biztosítana.

b) A panaszos által 2010. március 28-án az igazságügyi elmeorvos-szakértőnek írt levelében a 2009. szeptember 10-ei eseményeket – a panaszbeadványban foglaltakhoz képest – az alábbi kiegészítésekkel adta elő. Leírása szerint házkutatási parancsot nem kapott a rendőröktől, sem a lakásába történő behatolás előtt, sem azt követően. A rendőrök nem is hozzá csengettek be a kaputelefonon. A rendőrök rendőri mivoltukat nem igazolták, pedig a panaszos többször értésükre adta, hogy beteg, és anélkül nem mer senkit sem beengedni, hogy meg ne indokolná a bejövetel célját. Azt is kérte, hogy várják meg élettársa odaérkezését, akinek jelenlétében biztonságban érezte volna magát. A lakásba történő behatolás után az egyik civil ruhás férfi löfegyvert fogott rá, majd egy másik személlyel együtt leteperték, majd felrángatva a falhoz nyomták, miközben fojtó fogást alkalmaztak, és karjait hátrafeszítve szorosan megbilincseltek. A panaszos rémületében a nyakát fogó férfi kezét megharapta, hogy a szorításból szabaduljon és levegőhöz jusson. Emiatt ismét leteperték, és három férfi teljes

súlyával ránehezedett – ezt a durva kényszerítést csak élettársa érkezése szakította meg. Elmondása szerint nem fenyegette meg a rendőröket, sőt ők fenyegették meg őt, amikor bejárati ajtaja előtt tartózkodtak. Azt is leírta, hogy abban az ügyben, amiben fiát keresték (gyanúsítottként), időközben ismerősein keresztül pontos információkat szerzett az elkövetőről – aki nem azonos a fiával –, amelyet meg is osztana a rendőrséggel, de nem állnak vele szóba. A nap folyamán többször elájult, így nem emlékszik arra, hogy közölték volna vele, hogy hivatalos személy elleni erőszak büntette miatt előállítják. Élettársával annyit közöltek, hogy tanúként meg fogják hallgatni, és előállítása is szükséges, élettársa azonban közölte, hogy a panaszos állapota miatt minden kommunikációra képtelen. Mikor két rendőr mégis lecipelte a szolgálati járműhöz, sem a kezei, sem a lábai nem mozogtak, nem is volt eszméleténél, csak emlékfoszlányai vannak a történetekről. Később, amikor kórházba szállították, mindkét helyen az őt kísérő rendőrök állításai alapján vizsgálták meg, kizárólag azzal kapcsolatban, hogy van-e törése, belső vérzése. A lakásáról azóta is több tárgy hiányzik, és eltűnt a lakás pótkulcsa is a rendőri intézkedést követően.

c) A panaszos a Testület rendelkezésére bocsátotta 10 rendőr tanúmeghallgatási jegyzőkönyveit is, amelyek a Budapesti Nyomozó Ügyészségen készültek 2009. december 1. és 2010. január 26. között, a panaszos ellen folyó, hivatalos személy elleni erőszak és más bűncselekmény miatti ügyben. E jegyzőkönyvekből a panaszügy szempontjából az alábbi lényeges körülményeket lehetett megismerni.

Az első három rendőr az említett napon reggel 6 óra 30 perc körül érkezett ki a panaszos lakására házkutatás céljából. A házkutatás amiatt vált szükségessé, mert a BRFK Szervezett Bűnözés Elleni Főosztály Gyermek- és Ifjúságvédelmi Osztályán rongálás büntette (graffiti felfestése a budapesti Szabadság hídra) miatt eljárás volt folyamatban, amelynek során adatok merültek fel arra nézve, hogy a cselekmény elkövetésével gyanúsítható személy (a panaszos fia) e lakásban tartózkodik, illetve ott bizonyítási eszközök találhatók. A lakás előtti folyosóra egy lakó engedte be őket. A panaszos ajtaján kopogtatva nem kaptak választ, így a lakóktól próbáltak érdeklődni arról, hogy a panaszos és családja bent tartózkodik-e. Később a konyhaablakon keresztül a lakásban mozgást láttak, ezért többször is bekiabáltak, hogy közöljék rendőr mivoltukat, és az ajtó kinyitását kérik. Rövidesen egy nő szólt ki nekik, hogy „takarodjanak onnan”, nem fogja beengedni őket. Később e kiabáláshoz a panaszos másik fia is csatlakozott. Ezt követően a nő folyamatosan szidalmazta és fenyegette őket.

Időközben a helyszínen lévő rendőrök hívására két szolgálati egyenruhát viselő rendőr is a kiérkezett, akik szintén kérték a lakásban tartózkodókat, hogy nyissanak ajtót (a panaszos az ő megérkezésük hatására, őket látva kezdett el kommunikálni a rendőrökkel). Az ablakon keresztül a házkutatást elrendelő határozatot is megmutatták – de azt nem adták be a panaszosnak –, valamint az igazolványaikat, mert a panaszos nem akarta elhinni, hogy tényleg rendőrök. Eközben telefonon másik két lakó is beszélt a panaszossal, kérve tőle, hogy nyissa ki az ajtót, de ez sem vezetett eredményre. Rövidesen még több rendőr érkezett a helyszínre, közöttük a r. őrnagy parancsnok, aki szintén kérte a panaszost, hogy nyisson ajtót a rendőröknek. A kiérkező rendőrök egyébként azt is látták a lakáshoz történő felmenetel előtt, amint a lakás ablakából több festékszóró fejet is kidobtak az utcára. A többszöri eredménytelen felhívás után lakatost hívtak a lakáshoz, és tájékoztatták a bent tartózkodókat, hogy ha nem nyitnak ajtót, zártöréssel fognak behatolni. Erre az ajtó kinyílt, és azon keresztül több rendőr bement a lakásba.

Először egy fiatal fiút láttak (a panaszos másik fia), aki felemelte a kezeit, de mivel a rendőrök nem tudhatták, hogy támadni akar-e, ezért intézkedés alá vonták. Tőle balra állt a

panaszos, aki folyamatosan kiabált és sikítozott. A fiút a falhoz fordítva megbilincseltek, de ennek ő folyamatosan ellenállt, az egyik rendőrt többször meg is rúgta. Néhány perc elteltével azonban a fiú lenyugodott, így a bilincset is levették róla. A panaszt – aki miután beléptek a rendőrök, szintén felemelt kézzel elindult a parancsnok felé, és azt kiabálta, hogy takarodjanak ki a lakásból –, dulakodást követően a parancsnok és egy egyenruhás rendőr bilincselte meg, de ő közben továbbra is hisztérikusan viselkedett, ezért két alkalommal is mentőt hívtak hozzá. A r. őrnagy az intézkedés közben sérülést is szerzett, mert a panaszt megharapta, amikor ő meg akarta bilincselni.

Ezen intézkedések után több órás házkutatás zajlott, amelynél két hatósági tanú – a ház lakói – is jelent volt. A panaszt a házkutatás során is kiszámíthatatlanul és agresszíven viselkedett; később, amikor levették róla a bilincset, a szobája átkutatásakor ismét le kellett fogni, mert a rendőrökre akart támadni. Több esetben az időközben a helyszínre érkezett élettársa fogta őt vissza. A házkutatás során egyébként a legnagyobb festékszóró palack a panaszt szobájából, az ágyneműtartóból került elő.

A házkutatás végeztével a panaszt és fiát hivatalos személy elleni erőszak büntett gyanújával előállították. Ezt közölték is velük, amelyet követően a fiú együttműködően viselkedett, a panaszt azonban újra „hisztizni kezdett”, ledobta magát a földre, kezeivel és lábaival hadonászott, rugdalózott, nem akart a rendőrökkel menni, ezért két rendőr megfogta és kivitte a lakásból. Az egyik r. törzsőrmester tanúvallomása szerint a panaszt azt is „megpróbálta eljátszani, hogy elájult”. Ezt megelőzően még megkérték arra is, hogy öltözzön fel – mert csak egy köntösben volt –, ennek azonban a panaszt nem tett eleget (a lépcsőházban a rendőrök terítették rá az egyik szolgálati mellényt).

A panaszt viselkedését a rendőrök mesterkéltnek, mű hisztinek tartották, amellyel a panaszt – véleményük szerint – azt kívánta elérni, hogy semmiképpen se foganatosítsák a házkutatást. Álláspontjuk szerint ők mindannyian jogszerűen és szakszerűen jártak el; az intézkedés alá vont személyek léptek fel velük szemben agresszíven, pedig erre egyik rendőr sem adott okot, az intézkedés alá vont személyeket egyik rendőr sem bántalmazta.

d) A panaszt a Testület rendelkezésére bocsátotta a helyszínre kikerkező két mentős tanúkihallgatási jegyzőkönyveit is, amelyek a Budapesti Nyomozó Ügyészségen készültek 2010. január 25-én és február 2-án, a panaszt ellen folyó, hivatalos személy elleni erőszak és más bűncselekmény miatti ügyben. E jegyzőkönyvek az alábbi többletinformációt tartalmazzák.

A mentősöket az említett napon a rendőrök hívták ki a helyszínre, hogy az intézkedés alá vont panaszt pszichés állapotát vizsgálják meg. Az első kikerkező mentős azt tapasztalta, hogy a panaszt folyamatosan kiabált, dühkitörései voltak és minősíthetetlen hangnemben beszélt valamennyi jelenlévővel. A panaszt nem is engedte magához, így nem tudta megvizsgálni, de azt látta, hogy pszichés állapota mindenképp orvosi vizsgálatot igényel, így a központtól orvossal rendelkező mentőt kért a helyszínre. A panaszt azonban később az orvosnak sem engedte, hogy megvizsgálja, őt is szidalmazta; ekkor az orvos úgy ítélte meg, hogy a panaszt kórházi kezelésre nem szorul, semmiféle betegség, veszélyeztető állapot jelei rajta nem voltak észlelhetők, csak hisztériázik. Az orvos vallomása szerint ennek ellenére nyilatkozta a panaszt arról, hogy igényel-e kórházi vizsgálatot, kezelést, de ezt a panaszt elutasította. A mentős említette azt is, hogy a r. őrnagy megmutatta neki a harapás miatt sérült kézfejét, amin felületes hámsérülések voltak, és amit ő kezelt. A mentős azt is elmondta, hogy a rendőrök

végig kulturáltan viselkedtek, normálisan beszéltek a panaszossal, aki azonban – fiával együtt – minősíthetetlen jelzőkkel illette őket.

e) A panaszos a Testület rendelkezésére bocsátotta az élettársa tanúkihallgatási jegyzőkönyvét is, amely a Budapesti Nyomozó Ügyészségen készült 2010. február 8-án. Ez a következő lényeges elemeket tartalmazza.

A panaszos élettársa előadta, hogy a panaszos telefonhívására az említett napon kb. 8 óra és 8 óra 15 perc között érkezett ki a helyszínre. A bejárat kaputól a panaszos lakásáig rendőrök kísérték fel. Amikor a lakásba belépett, már a panaszos és fia is meg voltak bilincselve, a panaszos karját egy rendőr felfelé feszítve tartotta. Elmondása szerint a panaszos tiltakozott az eljárás ellen, mert az a másik fia ellen folyt, aki pedig nem volt a lakásban. A házkutatás kb. 3 óra hosszú volt, amely alatt a panaszos élettársa végig jelen volt, a két megbilincselte személy pedig mindig abban a szobában tartózkodott, amelyikben éppen az átkutatás zajlott. Róluk a bilincset kb. az ő megérkezése után egy órával vették le. A helyszínen mentősök is voltak, akiket aztán a panaszos élettársa elküldött. Később az egyik rendőr közölte vele, hogy a panaszost elő kell állítani, mert rátámadt az intézkedő rendőrré. A panaszos élettársa ilyen cselekményt ottlété alatt nem észlelt, de a r. őrnagy neki is megmutatta a kezén lévő harapásnyomot, amit így ő is látott. A panaszos fiát is előállították, pedig vele kapcsolatban bántalmazást nem említettek a rendőrök. A panaszos élettársa elmondta azt is, hogy a panaszos neki azt mondta, hogy megbilincselése után, amikor felállították, aközben a r. őrnagy hátulról az alkarjával úgy tartotta őt az álla alatt, hogy nem kapott levegőt, ezért harapta meg a kezét. Állítása szerint a panaszos nem öltöztetett át, annak ellenére, hogy pizsamában volt. A panaszos remegett, össze is esett, rángatózott, kezeivel és lábaival hadonászott, de élettársa azon kérését, hogy ilyen állapotban ne vigyék el, nem vették figyelembe. Egy egyenruhás és egy civil rendőr a panaszos kezeit és lábait megfogva vitték őt a lifthez, de útközben többször is elejtették, mert a panaszos rángatózott. A lift megérkezéséig a panaszos a lábán állt, de a két rendőrnek tartania kellett. Mivel a panaszos élettársa nem fért be a liftbe, gyalog ment le a lépcsőn; a földszintre érve pedig azt látta, hogy a liftből kiszállva a rendőrök a földön húzzák a panaszost, mert nehéz volt nekik vinni. Mivel a panaszos ülni nem tudott, „betuszkolták” a rendőrségi jármű hátsó ülésére, ahova aztán a panaszos élettársa is beült.

f) A panaszos a Testület rendelkezésére bocsátotta az élettársa által 2010. április 20-án a Budapesti Nyomozó Ügyészségnek címzett levelét, amelyben a 2010. február 8-án tett tanúvallomását kívánta kiegészíteni. E levélben többletinformációként csak a panaszos bántalmazásának eredménye (kék-zöld foltok, vérző sebhelyek a panaszos fején és könyökén) és az szerepel, hogy miután a panaszost a rendőrkapitányságra beszállították, ott az udvaron már nem tudták kiemelni a rendőrségi jármű hátsó üléséről eszméletlen állapota miatt, így hozzá mentőt hívtak, amivel aztán kórházba szállították.

g) A panaszos a Testület rendelkezésére bocsátotta az intézkedés helyszínén hatósági tanúként jelen volt két szomszédja tanúmeghallgatási jegyzőkönyveit is, amelyek a Budapesti Nyomozó Ügyészségen készültek 2009. november 12-én és december 1-jén, a panaszos ellen folyó, hivatalos személy elleni erőszak és más bűncselekmény miatti ügyben. E jegyzőkönyvek következő kiegészítő információkat tartalmazzák.

Az egyik szomszéd elmondása szerint az említett napon kb. reggel 6 óra 30 perc körül három személyt látott a folyosón, akik azt mondták neki, hogy rendőrök, és megmutatták az igazolványukat. Kérdésükre elmondta nekik, hogy a panaszos lakik a folyosón lévő egyik

lakásban. A folyosóra ez a szomszéd engedte be őket. Mikor felöltözve újra kiment a folyosóra, a rendőrök már csengettek a panaszos lakásánál, és oda érkezett egy másik lakó is – a közös képviselő helyettese –, aki megadta rendőröknek a panaszos telefonszámát, így azon is megpróbálták őt elérni. Az egyik rendőr kérésére ő is megpróbálta telefonon felhívni a panaszost. Így ő kétszer is beszélt a panaszossal, arra kérve őt, hogy nyissa ki az ajtót. A panaszos azt kérte tőle, hogy kérdezze meg, miért akarnak hozzá bemenni, mire a rendőrök megmutatták neki a házkutatási parancsot, és közölték vele, hogy a panaszos fiát keresik. Ezt a rendőrök bekiabálták a lakásba is, és az ablakon keresztül megmutatták a házkutatási parancsot is. A panaszos ennek ellenére azt kiabálta ki, hogy nem nyit ajtót, a szomszéd emlékezete szerint azonban fenyegetés a panaszos részéről nem hangzott el. A szomszéd azt is látta, amint két egyenruhás rendőr is a helyszínre érkezik – a panaszos hívására –, és bekiabál a panaszosnak, hogy az ajtaja előtt álló személyek nem árendőrök, igazolták őket. A lakásba történő behatolást és a bent történt intézkedéseket ez a szomszéd nem követte figyelemmel, később azonban a r. őrnagy kezét a harapásnyommal ő is látta, amikor azt a mentősök ellátták.

A másik házban lakó személy – a közös képviselő helyettese – azt is elmondta, hogy a lakásba ő engedte be a rendőröket 6 óra 30 perc körül. A három civil ruhás rendőr közül kettő neki is megmutatta a jelvényét. Később ő is beszélt a panaszossal telefonon, de neki is azt mondta, hogy semmi oka nincs beengedni a rendőröket, majd egyre összefüggéstelenebbül beszélt, beszámíthatatlan állapotba került, nem lehetett vele értelmesen kommunikálni. A tanú a folyosón tartózkodott, amikor a lakatos kiérkezett, majd végül a panaszos ajtónyitására a felsorakozott rendőrök behatoltak a lakásba. Kiemelte, hogy a behatolás előtt az egyik rendőr elővette a fegyverét, és csőre töltötte, majd ezzel a kezében ment be a lakásba. Utána csak sikítózást és kiabálást hallott, és mire ő is bejutott a lakásba, a panaszos és fia már meg voltak bilincselve. A házkutatásnál végig jelen volt, és észlelte, hogy a panaszos nagyon zavart állapotban van. A házkutatás végén emlékezete szerint azt közölték a rendőrök a panaszossal és a fiával, hogy azért kell bemenniük a rendőrkapitányságra, mert panasszal éltek az eljárás ellen, és jegyzőkönyvet kell felvenni. A panaszos nem akart a rendőrökkel menni, ezért megfogták és elvitték, átöltözni sem tudott. Azt is látta, amint a panaszost és a fiát az utcára érve a rendőrök betuszkolták egy-egy autóba, majd elhajtottak.

h) A panaszos a Testület rendelkezésére bocsátotta az intézkedéskor vele volt fia gyanúsított kihallgatási jegyzőkönyvét is, amely a Budapesti Nyomozó Ügyészségen készült 2010. március 10-én, a panaszos fia ellen folyó, hivatalos személy elleni erőszak miatti ügyben. E jegyzőkönyv az alábbi információkat tartalmazza.

A panaszos fia, saját elmondása szerint, sosem támadt rendőrökre, nem bántalmazott senkit. A náluk az említett időpontban történt házkutatás véleménye szerint meglehetősen brutális volt. A kiérkező rendőrök nem igazolták magukat, a házkutatási parancsot nem adták át nekik. Elmondása szerint sem édesanyja (a panaszos), sem ő nem tanúsított semmilyen ellenállást, a rendőrök mégis „durva erőszakot” alkalmaztak. Az egyik rendőr éles lőfegyverrel hatolt be az ajtajukon, és azt a panaszos mellkasának szegezte. Mikor a rendőrök behatoltak a lakásba, ő a szemközti falnál állt; három rendőr hozzá lépett, és személyazonossága igazolására szólította fel. Ennek ő személyazonosító igazolványa átadásával eleget tett; majd a rendőrök átkutatták az övtáskáját, és felszólították, hogy forduljon a fal felé, és megbilincselték. A kezeit a rendőrök húzták hátra a bilincseléshez, közben ő semmiféle támadó mozdulatot nem tett, nem rúgott a rendőrök felé, a hangját sem emelte fel. Elmondása szerint még félreérthető mozdulatot sem tett, hiszen ő volt „veszélyhelyzetben”, mivel kb. húsz rendőr volt a lakásban, fegyverrel; és annak is szemtanúja volt, ahogy édesanyját „letiporták”, ezért alappal tartott

attól, hogy vele is ugyanez történt volna, ha megrúgja valamelyik rendőrt. Állítása szerint a hatósági tanúk, illetve a panaszos élettársa ezen események idején még nem tartózkodtak a lakásban.

i) A panaszos a Testület rendelkezésére bocsátotta az intézkedéskor vele volt fia 2010. április 15-én kelt, a Budapesti Nyomozó Ügyészséghez címzett levelét is, amelyben az előző pontban írt vallomását kívánta kiegészíteni. A levél a következő kiegészítő információkat tartalmazza.

A panaszos fia kitért arra, hogy az említett házkutatás kapcsán az ajtót azt követően nyitották ki, hogy az egyik kint lévő személy – aki rendőri mivoltát nem igazolta nekik – „szétlövésükkel” fenyegetőzött. Az ajtó előtt álló személyek jövetelük célját illetően is „ködösítettek”, házkutatási parancsot nem adtak át. Tovább részletezte, hogy édesanyjára fegyvert fogtak a „civil emberek” a lakásba történt behatolás közben, lökdösték, leteperték, arccal a falnak lökték, majd „egy magas, izmos férfi” a nyakára kulcsolta a karjait és úgy szorította, aztán megbilincseltek, az előszobában a földre lökték, ott pedig többen ráültek, rátértek. A panaszos fiát is igazoltatták és átvizsgálták, majd megbilincseltek annak ellenére, hogy nem ő volt a keresett személy. Ennek ellenére végig együttműködő volt, és főleg nem bántalmazott egyetlen rendőrt sem. (Ők „kigyúrt, testes férfiak voltak”, a panaszos fia pedig elmondása szerint 50 kg, ráadásul az érthetetlen agresszió is sokkolta.) Elmondása szerint nem engedték őket a házkutatás alatt egyik helyiségből a másikba, hogy ők is láthassák, mit keresnek a rendőrök. Annyit közöltek velük, hogy a frissen lefestett Szabadság híd összefirkálóit keresik. Azt is hiába mondták el többször is a rendőröknek, hogy a panaszos fia, akit kerestek, rég óta nem tartózkodik ebben a lakásban. Bilincselése után egy alkalommal azt követelték tőle a rendőrök, hogy „írja alá a házkutatási parancsot”. Mivel erre nem volt hajlandó rögtön, ezért hátul összebilincselte kezeit „rángatták, többször a nyakáig húzták”. Végül olvasatlanul aláírták, az őt és édesanyját ért bántalmazások hatására. A panaszos fia azt is leírta, hogy az említett napon egyik rendőrnek sem volt kifogása a viselkedése vagy a mozdulatai ellen, az ellenük tett feljelentést az ő feljelentésükre adandó válaszként értékelte. Azt is kifogásolta, hogy édesanyja nem juthatott megfelelő orvosi ellátáshoz, még akkor sem, amikor „bénultan lógtak a végtagjai, nyaka, gerince, medencéje minden mozdulattól fáj a többszöri leejtés következtében”. Ez csak később, az ő rábeszélésének következtében történt meg a rendőrkapitányság udvarán, akkorra azonban a kikerkező mentősök „már újraélesztést emlegettek.”

j) A panaszos a Testület rendelkezésére bocsátotta a saját tanúmeghallgatási jegyzőkönyvét is, amely a Budapesti Nyomozó Ügyészségen készült 2009. november 27-én, a panaszos feljelentésére folyó, hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás miatti ügyben. E jegyzőkönyv a következő kiegészítő információkat tartalmazza.

A panaszos előadta, hogy amikor az említett napon a házkutatás kapcsán lakásába behatoltak a rendőrök, a rá löfegyvert szegező rendőr pisztolyát tenyerével a fal felé fordította, mire legalább két rendőr nekitámadt, kezeit hátracsavarták, a falnak taszították, majd megbilincseltek. Sokáig bilincsben volt, a mosdóba is csak hosszabb idő után engedték ki. A házkutatás végeztével a rendőrök nem közölték vele, hogy miért van szükség az előállítására, de ekkor már félig ájult állapotban volt. Részletesen előadta lifthez cipelésének és a rendőregi járműbe történő betuszkolásának történetét, amely során a liftnél az őt cipelő rendőrök a földre dobták, ezért a derekára és a fejére esett, aminek köze lehetett ahhoz is, hogy később (ideiglenesen) „mozgásképtelen” lett. Elmondása szerint a fiát nem bántalmazták a rendőrök,

csak megbilincselték, és megfenyegették, hogy „ha nem írja alá a házkutatási határozatot, akkor megverik”.

k) A panaszos a Testület rendelkezésére bocsátotta a saját gyanúsítottai meghallgatási jegyzőkönyvét is, amely a Budapesti Nyomozó Ügyészségen készült 2010. március 10-én, az ellene folyó, hivatalos személy elleni erőszak és más bűncselekmény miatti ügyben. E jegyzőkönyv az alábbi információkat tartalmazza.

Az említett napon történt házkutatással kapcsolatban a panaszos furcsállta, hogy a rendőrök – akik elmondása szerint végig nem azonosították magukat, az először kiérkező rendőrök pedig ráadásul civilben is voltak – nem használták a kaputelefonját, azon keresztül nem jelezték neki, hogy be szerettek volna menni a lakásába. A panaszos pánikba esett az ajtaja előtt álló személyek agresszív viselkedésétől, ezért maga is betelefonált a rendőrségre, ahol elmondása szerint azt közölték vele, hogy kérjen házkutatási parancsot a civil ruhásoktól, és ne engedje be őket, amíg nem igazolták magukat. Ígéretet tettek neki járőrök kiküldésére is, ami később meg is történt; azonban az így kiérkező két egyenruhás rendőr sem igazolta magát a panaszos szerint. A panaszostól a civil ruhás nő rendőr először csak egy aláírt dokumentumot kért arról, hogy fia, akit kerestek, nem tartózkodik nála, mikor azonban ezt a panaszos ki akarta adni neki, akkor már azt közölték vele, hogy ez nem elég, mindenképpen be akarnak menni a lakásba is. Az ablakon keresztül ugyan „felvillantottak” neki egy papírt – valószínűleg a házkutatási parancsot –, de azt nem akarták a kezébe adni. Azt is észlelte a panaszos, hogy egyre több rendőr, majd egy lakatos érkezett a bejárat ajtaja előtti folyosóra, a folyamatos fenyegetőzések hatására azonban egyre rosszabbul lett. Időközben az egyik szomszédja – a közös képviselő helyettese – telefonon azt is elmondta neki, hogy nemcsak a lakatos érkezett meg a helyszínre, hanem az egyik rendőr a löfögyverét is elővette, úgyszólván azonnal nyissa ki az ajtaját. Ennek aztán eleget tett, mire az ajtót betaszító rendőr őt is beljebb lökte, és a mellkasának szegezte a pisztolyát. Itt ismét részletesen előadta megbilincselése, földre teperése és bántalmazása történetét, illetve, hogy a házkutatás során egyre rosszabb állapotba került.

3) A panaszos 2010. augusztus 2-án, panaszbeadványa kiegészítéseként a Testületnek megküldte a jogi képviselője által 2009. október 8-án az ő és fia nevében, ismeretlen tettesek ellen tett feljelentést is, amely az alábbiakat tartalmazta.

2009. szeptember 10-én 10 óra körül, a BRFK Szervezett Bűnözés Elleni Főosztály Gyermek- és Ifjúságvédelmi Osztály vezetője által előző nap elrendelt határozata alapján, házkutatást és lefoglalást tartottak a panaszos lakásán. Ennek indoka, hogy rongálás büntett megalapozott gyanúja miatt ismeretlen tettesek ellen, a budapesti Szabadság híd graffitikkel való összefestése miatt, büntetőeljárás van folyamatban, és a nyomozás során olyan adatok merültek fel, amelyek szerint az egyik felfestett „tag” név használója a panaszos fia, aki életvitelszerűen a panaszos lakásán tartózkodik. A rendőrök az említett napon 6 óra 30 perc körül érkeztek ki a helyszínre, ahol az épületbe a közös képviselő helyettese, a lakás előtti folyosóra pedig a panaszos egyik szomszédja (későbbi hatósági tanúk) engedte be őket. A panaszos lakására bekopogtattak, becsöngettek, de a bent tartózkodók ezt – mivel a lakás ablakai a közeli forgalmas út felé nyitva voltak, a közlekedés zaja miatt – nem hallották meg, nem nyitottak ajtót. A lakásban egyébként a panaszos és másik fia tartózkodott, a rendőrök által keresett fia nem volt ott. A panaszos másik fia 6 óra 50 perc körül észlelte az ajtó előtti személyek bejutási szándékát, ezért a panaszos kinyitotta a bejárat ajtón lévő kis ablakot, és kérte a hatóság eljáró tagjait, hogy igazolják magukat fényképes igazolványuk átadásával, valamint adják át a házkutatás és lefoglalás elrendeléséről szóló határozatot is. Ez utóbbit a

rendőrök „egy pillanatra felmutatták”, de a kezükből nem adták ki – annak ellenére, hogy a jogi képviselő szerint ez a pénzügyminiszter irányítása alá tartozó nyomozó hatóságok nyomozásának részletes szabályairól és a nyomozási cselekmények jegyzőkönyv helyett más módon való rögzítésének szabályairól szóló 17/2003. (VII. 1.) PM-IM együttes rendelet (a továbbiakban: együttes rendelet) 77. §-a alapján kifejezett előírás. A rendőrök annak a kötelezettségüknek sem tettek eleget, hogy intézkedésük előtt az érintettek számára igazolják magukat, minden kétséget kizáró módon, különös tekintettel arra, hogy jelen esetben civil ruhás rendőrökről volt szó. Mindezek után a panaszos nem engedte be a lakásba a rendőröket. Később két rendőr az időközben odaérkező hatósági tanúk előtt igazolta magát, de a határozatot nekik sem adták át. Miután a hatósági tanúk megerősítették a panaszos felé, hogy a kint várakozó személyek valódi rendőrök, a panaszos úgy döntött, beengedi őket a lakásba. (Időközben már zárnyitó szakember is a helyszínre érkezett, kb. 8 óra 15 perckor.) Eddigre azonban már a rendőrök rugdosták az ajtót, egyikük pedig elő is vette és élesítette a löfegyverét. Amikor az ajtó kinyílt, a rendőrök azt benyomták, a panaszost falhoz szorították és mellkasának szegezték a löfegyvert, majd megbilincseltek. A határozatot azonban még ekkor sem adták át, és egyik rendőr sem igazolta magát a panaszos felé. Ezt követően megkezdtek a házkutatást, amely minden helyiségre kiterjedt, bár a panaszos közölte, hogy keresett fia külföldön tartózkodik, és amikor itthon van, akkor is csak egy szobát használ. Az eljárás közben mutatták meg a határozatot a panaszos másik fiának. A panaszos az események hatására sokkos állapotba került, megbilincselve a földön ült, nem tudott megmozdulni. A panaszos fia – akit szintén megbilincseltek – többször hiába kérte, hogy édesanyjáról vegyék le a bilincset, mert súlyos reumával kezelik, így a bilincselés különösen nagy fájdalmat okoz neki, és az egyébként is szükségtelen, mert a panaszos már szemmel láthatóan beletörődött az eljárás lefolytatásába. A házkutatás során a tárgyak lefoglalása a jogi képviselő szerint nem felelt meg az együttes rendelet 81. §-a előírásainak. Az eljárás végén a rendőrök megkérdezték a panaszos fiát, hogy kíván-e panasszal élni, melyre ő igennel válaszolt, és ezt a határozaton fel is tüntette. Ekkor a rendőrök közölték a panaszossal és fiával, hogy panasz megtétele céljából be kell menniük a rendőrkapitányságra. Ők nem kívántak azonnal bemenni, hiszen panasz előterjesztésére 8 nap állt rendelkezésükre. (A jogi képviselő megjegyezte, hogy a panaszoson ekkor átlátszó jellegű ruha és papucs volt, és sokkos állapota miatt nem tudott mozogni.) Ennek ellenére a rendőrök a panaszost felemelték, megbilincselve levitték egy civil járműhöz, útközben azonban a liftnél le is dobták, és többször belerúgtak. A járműben a panaszossal utazhatott élettársa is, a panaszos másik fiát azonban egy másik civil járművel szállították el a rendőrkapitányságra. Ekkorra a panaszos már olyan sokkos állapotba került, hogy a rendőrkapitányságról a Péterfy Sándor Utcai Kórház Rendelőintézet és Baleseti Központba, majd innen a Nyíró Gyula Kórházba kellett szállítani, ahol végül fekvőbeteg állományba vették. Nála később posttraumás stressz zavart diagnosztizáltak. A jogi képviselő végül arra is kitért, hogy irodája telefonon megbeszélést folytatott az egyik hatósági tanúval – a közös képviselő helyettese –, aki az általa leírtakat mindenben megerősítette, és erről hangfelvétel is rendelkezésre áll.

4) A panaszos 2010. június 23-án a Testület rendelkezésére bocsátotta az előző pontban ismertetett feljelentés tárgyában 2010. június 11-én, a Budapesti Nyomozó Ügyészségen született – egy vezető-helyettes ügyész által hozott –, a nyomozás megszüntetéséről szóló határozatot, valamint az e határozattal szemben 2010. június 24-én írt panaszát.

a) A Budapesti Nyomozó Ügyészség határozatának Indokolása a történeti tényállást a sértetti és rendőri előadások egybehangzó részeiből állította össze. Utalt arra is, hogy az ügyben a hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntetnének megvalósulását kellett vizsgálni, mert egyebekben a feljelentés a rendőri intézkedés elleni panasznak minősül. Ezt követően az

Indokolás tömören ismertette a panaszos, annak fia, élettársa és a hatósági tanúk vallomásait, valamint az ügy szempontjából releváns rendőri nyilatkozatokat és kapcsolódó dokumentumokat. Megállapította azt is, hogy a panaszosnál – az orvosi iratok szerint – már a házkutatást megelőzően súlyos depressziós állapot, személyiségzavar alakult ki, amely a házkutatás ideje alatt is fennállt. Végül a vezető-helyettes ügyész arra a megállapításra jutott, hogy a panaszos bántalmazását alátámasztó bizonyítékot nem sikerült beszerezni, és a panaszos által elmondottakat az élettársa vallomása is cáfolni látszik, egyebekben pedig sérülést tanúsító objektív adat híján sem lehetett bántalmazásra kétséget kizáróan következtetni. Lőfegyverhasználatra nem került sor, a lőfegyver rendőr általi elővétele pedig – bűncselekmény híján – büntetőeljárásban nem vizsgálható.

b) A panaszos a Budapesti Nyomozó Ügyészséghez megküldött panaszában a fent már ismertetett körülményeken kívül az alábbiakat adta elő. Miután a rendőrök behatoltak a lakásába, a r. őrnagy az állra alát nyúlva, fejét hátrafeszítve „fojtogatta”, és emiatt kényszerült arra a panaszos, hogy megharapja a rendőr kezét. Ott lévő fiát a házkutatási parancs elolvasására „kényszerítették”, miközben hátul megbilincselte karjait feszítették. Végül a panaszos fia olvasatlanul aláírta a dokumentumot, mert a rendőrök azt ígérték neki, hogy akkor édesanyjáról leveszik a bilincset – ám ezt aztán nem tették meg. Mindeközben a panaszos elmondása szerint a hatósági tanúkat nem engedték hozzájuk, hogy „ne legyen szemtanúja durva bánásmódjuknak”.

5) A panaszos a Testület rendelkezésére bocsátotta a 2010. június 30-án, a Budapesti Nyomozó Ügyészségen született, a panaszossal szemben hivatalos személy elleni erőszak büntette miatt indult büntetőügyben a vádemelés elhalasztásáról, valamint a panaszos pártfogó felügyelet alá rendeléséről szóló határozatot, valamint az e határozattal szemben 2010. július 20-án írt panaszát.

a) A Budapesti Nyomozó Ügyészség határozatának Indokolása a történeti tényállás felvázolása után utalt arra, hogy bár a panaszos leírt magatartása a hivatalos személy elleni erőszak büntettének, és a könnyű testi sértés vétségének megállapítására alkalmas, a nyomozás során kirendelt igazságügyi elmeorvos szakértő véleménye szerint a panaszos cselekménye elkövetésekor személyiségzavarban szenvedett, és kóros elmeállapotából kifolyólag súlyosan korlátozva volt cselekménye következményeinek felismerésében, vagy az e felismerésnek megfelelő magatartás tanúsításában. E rendkívüli enyhítő körülményre, valamint a panaszos büntetlen előéletére, és a vádhalasztás jövőbeni kedvező hatásaira tekintettel az ügyész a rendelkező részben foglaltak szerint határozott.

b) A panaszosnak a fenti határozat ellen a Budapesti Nyomozó Ügyészséghez benyújtott panasz a következő lényeges kiegészítő elemeket tartalmazza. Az Indokolás I. rész 4) pont b) alpontjában is említett harapás a panaszos szerint „végszükségben, jogos védelemként” elkövetett cselekedet volt a r. őrnagy erőszakos támadásával szemben. Fia az elé tett házkutatási parancsot fenyegetés hatására írta alá, mert a rendőrök azt mondták neki, hogy lesz még rosszabb is az anyjának, ha nem igyekszik aláírni alá a dokumentumot. Végül a panaszos az ellene és fia ellen indított büntetőeljárás megszüntetését kérte, mivel az egészet megalapozatlannak tartotta.

(A Testületnek a panaszos 2010. szeptember 14-én történt telefonhívása alapján tudomása van arról, hogy a panaszos ellen később vádirat készült hivatalos személy elleni erőszak büntette miatt.)

6) A panaszos megküldte a Testületnek a fia ellen hivatalos személy elleni erőszak bűntette miatt 2010. július 1-jén, a Budapesti Nyomozó Ügyészségen készült vádiratot is. Ebben közlésként még az az információ szerepel a panaszossal kapcsolatban, hogy a Budapesti Nyomozó Ügyészség 2010. június 30-án vele szemben a vádemelést két évre elhalasztotta.

II.

A panasz kivizsgálása során – a tényállás pontosabb megismerése érdekében – a Testület felvilágosítás-kéréssel fordult az Országos Rendőr-főkapitányság Ellenőrzési Szolgálatához, és megküldeni kérte az intézkedésekkel kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat, illetve konkrét kérdésekkel kapcsolatban a Rendőrség álláspontját. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

1) A BRFK Szervezett Bűnözés Elleni Főosztály főosztályvezető r. ezredese által 2009. szeptember 11-én készített parancsnoki kivizsgálása a következőket tartalmazza.

A r. ezredesnek 2009. szeptember 10-én 7 óra 10 perc körül az említett házkutatás helyszínén jelen volt r. őrnagy azt jelentette, hogy a BRFK Gyermekek- és Ifjúságvédelmi Osztály beosztottai neki azt jelentették, hogy büntetőügyben a panaszos címénél megjelentek, házkutatás és lefoglalás nyomozati cselekmények fogantatása céljából, érvényes határozattal. 6 óra 15 perckor két r. százados és egy r. hadnagy érkezett a helyszínre, ahol a lakás ajtaján többször kopogtak és becsengettek, de arra nem jött válasz. A lakás ablakán keresztül azonban mozgást észleltek, majd a lakókörnyezetben végzett adatgyűjtés után megállapították, hogy az általuk keresett személy – a panaszos fia – ezen a címen lakik. Ezt követően a konyhaablakon keresztül próbáltak kommunikálni a lakásban lévőkkel, közölték, hogy a rendőrségtől jöttek, és felmutatták igazolványaikat is. Mivel a lakásban lévő személyek ennek sem hittek, ezért a rendőrök jelvéyszámait megadva arra kérték őket, hogy rendőri mivoltukat a rendőrség segélyhívó vonalán keresztül ellenőrizték le. Később az egyenruhás állomány is próbált kapcsolatba lépni a lakókkal, és kérték tőlük, hogy a bejárati ajtót nyissák ki, de ez nem történt meg. Mikor a bent lévő személyek a házkutatási parancsot akarták megnézni, nekik azt a konyhaablakon keresztül megmutatták. A lakásban lévők durva, szitkozódó, fenyegetőző és arrogáns hangneme miatt a rendőrök a helyszínre hatósági tanúkat is hívtak. Közben a lakás külső biztosítását végző rendőrök azt észlelték, hogy a lakás egyik – egy térre néző – ablakából „a házkutatás és lefoglalás tárgyát képező tárgyi bizonyítási eszközöket – festékszóró palackok szórófejei – kezdtek el kidobálni.” Miután mindezeket jelentették, akkor indult a helyszínre a r. őrnagy, további intézkedések megtétele céljából. Ezzel párhuzamosan megtették a lépéseket egy „ajtónyitó szakember” helyszínre küldése érdekében is.

A r. őrnagy 8 óra 20 perc körül érkezett meg a lakáshoz, és tájékozódott a körülményekről, az eddig megtett intézkedésekről. A helyszínen lévő civil ruhás rendőrök láthatósági mellényt viseltek, rendőrigazolványukat jól látható helyen hordták, ezen kívül pedig a helyszínen tartózkodtak egyenruhás rendőrök is, valamint a hatósági tanúk is jelen voltak. A r. őrnagy ezt követően megpróbált személyesen is beszélni a lakásban lévőkkel, akik ismét arrogánsan, szitkozódva reagáltak. Ezután „A törvény nevében!” szavak előrebocsátásával is felszólította őket az ajtó kinyitására, kilátásba helyezve, hogy különben erőszakkal fognak oda behatolni. Állítása szerint erre válaszként tovább szidalmazták a lakásban lévők a rendőröket, és meg is fenyegették őket, ha be mernek menni a lakásba. Mikor még többszöri felszólítások után hozzáálltak volna az ajtó kinyitásához, azt bentől résnyire kinyitották, de senki nem lépett ki.

A rendőrök az ajtót benyomva, az első helyiséget átvizsgálva kb. 3 méterre a panaszoszt és a másik fiát látták a lakásban. Mindketten agresszíven és ellenségesen viselkedtek, verbálisan sérelmezve a rendőri intézkedést. Feléjük lépve azt tapasztalták, hogy „a két személyben támadó szándék van, a személyük elleni támadás bekövetkezése közvetlenül fenyegetett volt, a személyek a helyiségbe belépő rendőr kollégák felé indultak, kezüket rájuk emelték”. Mivel a panaszos a rendőrök felé is ütött, miközben folyamatosan kiabált, ezért vele szemben ellenszegülése megtörése érdekében testi kényszert és bilincset alkalmaztak. Ennek a panaszos megkísérelt ellenállni, a r. őrnagy mindkét lábszárát többször megrúgta, valamint a bal kézfejét megharapta, és megrúgott egy másik r. őrmestert is. A panaszos fia „édesanyjával megegyezően viselkedett”, ezért vele szemben is testi kényszert és bilincset alkalmaztak. Ennek ő is ellenállt, és a vele szemben intézkedő r. százados lábát két alkalommal megrúgta.

Ezekre tekintettel a r. ezredes intézkedett a hivatalos személy elleni erőszak bűncselekménye miatt elfogott személyek előállítására, majd ennek helyszínén maga is megjelent, és meghallgatta illetve jelentéstételre kötelezte az intézkedésnél jelen volt beosztottait. Ezek a rendőrök egybehangzóan a fent leírt eseménysort adták elő. Kitértek arra is, hogy a panaszos és fia, mivel ragaszkodtak hozzá, hogy a házkutatáson és lefoglaláson részt vegyenek, hatósági tanúk jelenlétében ők az intézkedés alatt ott tartózkodtak. A panaszos fia esetében 8 óra 50 perckor, a panaszos esetében 9 óra 45 perckor szüntették meg a bilincselést, miután úgy tűnt, hogy lenyugodtak, és készek együttműködő magatartást tanúsítani. A panaszos azonban a házkutatás teljes időtartama alatt is ellenségesen viselkedett, sértő kifejezéseket használt, hisztériás rohamai voltak. A házkutatást követően a rendőrök közölték mindkettejükkel, hogy hivatalos személy elleni erőszak bűncselekmény megalapozott gyanúja miatt előállítják őket. A panaszos ennek ismét ellenállt, nem akart megmozdulni, az intézkedni próbáló rendőröket ellökte, és ismét hisztérikusan viselkedett, agresszív, sértő verbális megnyilvánulásokkal. Emiatt a rendőrök, a panaszos ellenszegülését megtörve, testi épsége, egészsége megóvására is tekintettel, vele szemben testi kényszert alkalmaztak, melynek során az egyik r. törzsőrmester a panaszos karjait, az egyik r. százados pedig a panaszos lábait megfogta, és egy harmadik társuk biztosításával a panaszoszt a rendőrségi járműhöz vitte, majd az előállításra kijelölt helyre szállították.

A r. ezredes meghallgatta a panaszos fiát, aki elmondta neki, hogy édesanyjával együtt látták, hogy több személy be akart menni a lakásukba, de nem hitték el nekik, hogy rendőrök. Huzamosabb ideig azért nem engedték be őket, mert nem bíztak a rendőrökben, korábbi ügyeikből kifolyólag. Mikor azonban azt hallották, hogy rájuk fogják törni az ajtót, illetve a rendőröknél fegyver is van, akkor megijedtek, és kinyitották az ajtót. Ekkor a rendőrök behatoltak a lakásba, ahol aztán nagy kiabálás volt. Később sem akartak a rendőrségre bemenni, mert ott édesanyjával nagyon rosszul bántak. A panaszos fia azt is elmondta, hogy ő nem dobott ki semmit az ablakon.

A r. ezredes a panaszoszt nem tudta meghallgatni, mert az előállítás során ismét hisztérikusan és agresszíven viselkedett, ezért hozzá mentőt kellett hívni. A mentőorvos a panaszoszt további orvosi véleményezésre kórházba utalta.

A r. ezredes megemlítette a rendőröket ért támadás következtében – az intézkedő rendőrök által – elszenvedett kisebb sérüléseket, valamint leszögezte, hogy az elfogott és előállított személyeknek sérülései nem keletkeztek. Végül arra a következtetésre jutott, hogy beosztottai a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) alapján, valamint a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) alapján is törvényesen és

szabályosan jártak el. A kényszerítő eszközöket a rendőrök törvényesen, arányosan és szakszerűen alkalmazták az Rtv. 15., 47. és 48. §-ai alapján, az intézkedés alá vontak testi épségének, egészségének megóvására is tekintettel. Véleménye szerint a panaszos által a rendőrök ellen elkövetett cselekmény alkalmas 1-1 rendbeli hivatalos személy elleni erőszak büntette megalapozott gyanújának megállapítására, a panaszos fia által elkövetett cselekmény pedig 1 rendbeli hivatalos személy elleni erőszak büntette megalapozott gyanújának megállapítására.

2) A panaszossal szemben intézkedő r. őrnagy 2009. szeptember 10-én kelt jelentése az alábbiakat tartalmazza.

A r. őrnagyot – aki a BRFK Szervezett Bűnözés Elleni Főosztály Gyermek- és Ifjúságvédelmi Osztályának vezetője – az említett napon reggel 7 órakor értesítette telefonon az egyik r. százados beosztottja, hogy az említett helyszínen egy büntetőügyben a megkezdett házkutatás és lefoglalás elakadt, mert a lakásban tartózkodó személyek nem akarják beengedni a kollégáit. Telefonon keresztül a r. százados részletesen elmondta a helyszínen addig történt eseményeket – ez mindenben teljesen megegyezik az Indokolás II. rész 1) pontjában ismertetett parancsnoki kivizsgálásban foglaltakkal. A kapott információkat a r. őrnagy jelentette előljárójának, a főosztályvezető r. ezredesnek, és a vele történt egyeztetést követően a helyszínre indult, a kialakult helyzet felmérése és további intézkedések megtétele céljából. Az egyeztetésen abban is megállapodtak, hogy a helyszínre ajtónyitó szakembert fognak hívni.

8 óra 20 perc körül érkezett meg a lakáshoz a r. őrnagy, ahol szóban beszámoltatta beosztottait, és személyesen is meggyőződött a korábban elmondottakról. Maga is megpróbált szót érteni a lakásban lévőkkel, de ők továbbra is ellenségesen, arrogánsan és sértően viselkedtek. Ezek után az „Itt a rendőrség, a törvény nevében nyissák ki az ajtót!” szavakkal újra felszólította a lakásban lévő személyeket, majd a „Nyissák ki a bejárati ajtót, ellenkező esetben a törvény nevében erőszakot alkalmazunk!” szavakkal ezt megismételte. Erre a lakóktól csak agresszív válaszokat és fenyegetőzéseket kapott. Ezt követően felkészültek a lakásba történő behatolásra, kollégái felsorakoztak mellette. Az időközben a helyszínre érkezett zárnyitó szakember éppen megkezdte volna az ajtó kinyitását, amikor azt bentől résnyire kinyitották, de senki sem lépett ki rajta. Ekkor az ajtót a r. őrnagy kézzel betolta, elsőként lépett be a helyiségbe, kollégái szorosan mögötte követték. A szűk előszobában kb. 2,5–3 méterre a panaszos és másik fia tartózkodott, mindketten agresszív és ellenséges módon viselkedtek, verbálisan sértegetve a rendőröket, és hevesen gesztikulálva. A r. őrnagy feléjük lépve azt tapasztalta, hogy bennük támadó szándék van, mert a két személy „fenyegetően, támadóan megindult” feléjük. „Megkísérelték átlépni a biztonságos távolságot”, miközben sértő kifejezéseket kiabáltak. Az arra irányuló rendőri felszólításnak, hogy maradjanak a helyükön és vessék alá magukat az intézkedésnek, nem tettek eleget. A panaszos a r. őrnagyot megkísérelte ellökni, kezét emelt rájuk, majd fia is ezt tette. Ezért a r. őrnagy és az egyik r. őrmester a panaszossal szemben – ellenszegülése megtörése érdekében – testi kényszert és bilincset alkalmazott úgy, hogy a panaszos kezeit hátra csavarták, majd megbilincseltek és a földre ültették. A panaszos a testi kényszer alól próbált szabadulni, melynek során a r. őrnagy mindkét lábszárárt több alkalommal megrúgta, bal kézfejét pedig megharapta, és rátaposott a r. őrmester lábfejeire is, valamint a lábszárába belerúgott. Eközben a panaszos fiát – aki hasonlóan viselkedett – az egyik r. százados és az egyik r. törzsszáslós fogta le, csavarta hátra a karjait, és megbilincselve a falhoz állította. A történetekről a r. őrnagy soron kívül értesítette felettesét, a főosztályvezető r. ezredest, és tájékoztatta a hivatalos személy elleni erőszak

bűncselekmény gyanújáról is. A főosztályvezető r. ezredes ezért arra utasította, hogy az elkövetőket állítsa elő. A r. őrnagy a Központi Ügyelet felé is teljesítette jelentéstételi kötelezettségét, és felvette a kapcsolatot a Fővárosi Nyomozó Ügyészség egyik vezető ügyész-helyettesével.

A házkutatás során történtek a r. őrnagy az Indokolás II. részének 1) pontjában foglaltakkal mindenben megegyező módon adta elő jelentésében. Kitért arra is, hogy a panaszos egészségügyi és fizikai állapotának tisztázása céljából hozzá mentőt hívtak a helyszínre. A másodikként kiérkezett mentőorvos a panaszost megvizsgálta, és megállapította, hogy pszichiátriai kezelés alatt nem áll, gyógyszert nem szed, orvosi segítségre nem szorul, egyéb veszélyeztető állapot nála nem áll fenn, ezért a mentő őt végül nem szállította el. Erről a mentőorvos igazolást is kiállított. Mikor a házkutatás már befejező szakaszban volt, a r. őrnagy saját sérülései orvosi ellátása és jegyzőkönyvezése érdekében a Szent János Kórház Traumatológiai Osztályára távozott, ahol hámsérüléseit fertőtlenítették, lábsérülését megröntgenezték. Eközben kereste őt telefonon a helyszínről az egyik r. százados, közölve, hogy a házkutatást befejezték, a szükséges tárgyi bizonyítási eszközöket lefoglalták. A r. őrnagy közölte vele, hogy hova állítsák elő a két bűncselekmény elkövetésén tetten ért személyt. Amikor a r. őrnagy már szolgálati helyére tartott visszafelé, ismét telefonon értesítették, hogy a beszállítást követően a panaszosnál továbbra is fennáll a hisztérikus rohan, de a korábbi vizsgálatokhoz képest „további tüneteket is produkált”, így hozzá mentőorvost hívtak, és beszállították a Péterfy Sándor Utcai Kórház Rendelőintézet és Baleseti Központba. Az előállítás helyszínére megérkezve a r. őrnagy látta, amint a panaszos fia a folyosón várakozik, illetve amint a főosztályvezető r. ezredes megérkezik és megkezd a parancsnoki kivizsgálást. Ezzel párhuzamosan ügyészi utasításra – mivel a körülmények ismeretében a vezető ügyész-helyettes úgy döntött, hogy a két személy őrizetbe vétele nem szükséges – a r. őrnagy megtette a szükséges lépéseket a panaszos és fia előállításának megszüntetésére és szabadon bocsátásukra.

3) Az intézkedésnél jelen volt három r. százados és egy r. hadnagy – a BRFK Szervezett Bűnözés Elleni Főosztály Gyermek- és Ifjúságvédelmi Osztály Gyermek- és Ifjúságvédelmi Alosztály I. beosztottai – 2009. szeptember 10-én kelt közös jelentése a következőket tartalmazza.

A rendőrök előadták, hogy egy bűnügyben jelentek meg ezen a napon 6 óra 15 perckor a panaszos címén, ahol az épületbe a közös képviselő helyettese, a lakás előtti folyosóra pedig a panaszos egyik szomszédja (későbbi hatósági tanúk) engedte be őket. Tőlük kapták azt az információt is, hogy a panaszos és két fia a folyosó végén lévő lakásban lakik. A közös jelentés a bejutás nehézségeit a fent ismertetett dokumentumokkal azonosan adta elő. Kitért arra is, hogy a panaszos kérésére az ablakon keresztül megmutatták a rendőrök a panaszosnak a házkutatási parancsot;miután azonban azt a panaszos megnézte, majd el akarta kérni tőlük, azt válaszolták neki, hogy amint kinyitja az ajtót, közölni fogják vele a határozatot. Erre a panaszos ismét arrogánsan és minősíthetetlen hangnemben reagált, és továbbra sem nyitott ajtót. Azt, hogy a panaszossal a másik fia is a lakásban tartózkodik, a rendőrök még az ablakon keresztül meg tudták állapítani, és ezt velük a panaszos is közölte.

A lakásba történő behatolást szintén a fent ismertetett dokumentumokkal egyezően tartalmazza a közös jelentés, az egyik r. százados azonban kitért arra is, hogy miután a lakásban meggyőződött arról, hogy a két intézkedés alá vont személyen kívül más nem tartózkodik ott, odalépett az akkor már megbilincselte panaszoshoz, és kérte tőle, hogy

nyugodjon meg, hogy szóban közölhesse vele a határozatot. A panaszos erre nem volt hajlandó, és továbbra is kiabált, fiával azonban a r. százados tudott kommunikálni, így vele a határozatot közölte, amelyet a panaszos fia – a bilincs levétele után – maga is elolvasott, majd az ellen panasszal élve, aláírta.

A házkutatás menetét, majd azt követően a panaszos és fia előállítását, velük az előállítási ok közlését (bűncselekmény gyanúja) a közös jelentés az egyéb rendőrségi iratokkal hasonlóan tartalmazza, részletesebben beszámolva a házkutatás során feltalált tárgyakról.

4) A házkutatás helyszínére az intézkedés közben kiérkező r. százados és r. törzssászlós – a BRFK Szervezett Bűnözés Elleni Főosztály Gyermek- és Ifjúságvédelmi Osztály beosztottai – 2009. szeptember 10-én kelt közös jelentése a következőket tartalmazza.

A rendőrök az említett napon 8 óra 5 perc körül érkeztek ki a helyszínre, ahol a folyosón tartózkodó kollégáik tájékoztatták őket, hogy milyen célból és milyen jogalappal kívánnak házkutatást és lefoglalást végrehajtani, illetve hogy a lakók nem engedik be őket. A lakásban tartózkodók kiabálásait, rendőrök felé irányuló sértegetéseit, a r. őrnagy helyszínre érkezését, a lakásba történő behatolást, a panaszos megbilincselését és ennek során tanúsított agresszív viselkedését (a r. százados bal lábát megrúgta), majd az egész házkutatás alatt tanúsított, hasonló magatartását a közös jelentés a fent már ismertetett rendőrségi dokumentumokkal azonosan tartalmazta.

5) Az intézkedésnél jelen volt r. százados és r. törzssászlós – a BRFK Szervezett Bűnözés Elleni Főosztály Gyermek- és Ifjúságvédelmi Osztály beosztottai – 2009. szeptember 11-én kelt közös jelentése a következőket tartalmazza.

A rendőrök részletesebben kitértek arra, hogy rongálás büntett megalapozott gyanúja miatt nyomozás van folyamatban, mert 2009. július 27. előtt a Szabadság hídra különböző graffitiket festettek fel. A felfestett „tag” nevek közül az egyik használójaként a beszerzett adatok alapján a panaszos fiát azonosították, akinek életvitelszerű tartózkodási helyeként a panaszos lakását állapították meg (bár lakcíme nem ez). A panaszos lakásán történt további intézkedések leírása ezen közös jelentésben is a fent ismertetett rendőrségi dokumentumokkal azonos.

6) A Testület megkapta a házkutatáshoz a panaszos telefonhívására kiérkező r. törzsrőrmester és r. őrmester – a BRFK II. Kerületi Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály KMB Alosztály beosztottai – 2009. szeptember 10-én kelt közös jelentését is, ez azonban a helyszínen történt eseményeket a fent ismertetett egyéb rendőrségi dokumentumokkal egyező módon írja le.

7) Az említett napon történt házkutatáshoz időközben kiérkező r. százados és r. törzssászlós – a BRFK Szervezett Bűnözés Elleni Főosztály beosztottai – 2009. szeptember 9-én kelt közös jelentése a következőket tartalmazza.

A két rendőr az osztályvezető r. őrnagy utasítására 11 óra 2 perckor jelent meg a panaszos lakcímén, ahol kollégáik már foganatosították a házkutatást. A panaszos már kiérkezésükkor nagyon feldúlt állapotban volt, nem lehetett vele kommunikálni. A helyszínen lévő rendőröktől azt a tájékoztatást kapták, hogy őt és fiát hivatalos személy elleni erőszak büntett

gyanúja miatt elő kell állítani. A panaszos feldúlt állapotával kapcsolatban az egyik r. százados közölte velük, hogy korábban már volt mentő a helyszínen, de csak azt állapították meg és foglalták igazolásba, hogy a panaszosnál veszélyeztető állapot nem áll fenn. A házkutatás végeztével közölték a panasossal, hogy elő fogják állítani, majd többször megkérdezték tőle és élettársától is, hogy nem akar-e átvőlni, mert csak hálórúha volt rajta. Ez azonban eredménytelen maradt, a panaszos nem ötvőzött át, sőt kiabálni kezdett, hogy ő nem megy sehova, majd a konyhakőre ült, később le is feküdt. Állapotára tekintettel bilincselést nem alkalmaztak vele szemben a rendőrök, hanem az egyikük megfogta karjait, a másik rendőr pedig a lábait, és így kivitték a lakásból, egy harmadik társuk biztosítása mellett. A földszintre érve az egyik rendőr egy rendőrségi járművel a lépcsőház elé tolatott, majd a panaszoszt a jármű hátsó ülésére emelték. Még ezt megelőzően azonban az egyik szolgálati mellényt ráterítették, hiányos ötvőzésére való tekintettel. A panaszos állapota miatt élettársának lehetővé tették, hogy ő is beüljön a rendőrségi járműbe, és elkísérje a panaszoszt a rendőrkapitányságra. A panaszos a beszállítás alatt a hátsó ülésen feküdt, és összefüggéstelen dolgokat beszélt. A rendőrkapitányság udvarára megérkezve a panaszos nem akart – elmondása szerint nem tudott – kiszállni a járműből, annak ellenére, hogy élettársa is kérlette. Közben néhány másodpercre szemmel láthatóan az eszméletét is elvesztette (feje hátracsuklott, szeme felakadt, kérdésére nem reagált). Ezt követően azonban ismét folytatta korábbi viselkedését, szitkozódott, káromkodott. 12 óra 25 perckor az egyik r. százados a panaszoshoz mentőt hívott, amely kiérkezve 12 óra 55 perckor el is szállította őt a kórházba. A mentővel a panaszoszt az egyik r. hadnagy kísérte.

8) Az említett napon történt házkutatásnál, majd az intézkedések végeztével a panaszos mentő általi elszállításánál jelen volt r. hadnagy – a BRFK Szervezett Bűnözés Elleni Főosztály Gyermek- és Ifjúságvédelmi Osztály Gyermek- és Ifjúságvédelmi Alosztály I. beosztotta – 2009. szeptember 10-én kelt jelentése az alábbiakat tartalmazza.

A jelentés a rendőrök helyszínre történt kiérkezését, a bejutás körülményeit, a panaszos viselkedését, a házkutatás eseményeit majd a panaszos és fia előállításának leírását a fenti rendőrségi dokumentumokkal azonos módon tartalmazza. A r. hadnagy azonban kitért arra is, hogy miután a panaszoshoz mentőt hívtak a rendőrkapitányságra történt beszállítása után, 12 óra 55 perckor őt a mentőorvos döntése alapján beszállították a Péterfy Sándor Utcai Kórház Rendelőintézet és Baleseti Központba. Ide a panaszoszt az osztályvezető r. őrnagy utasítására a r. hadnagy is elkísérte. A kórházban az orvosi vizsgálatok elvégzése után az egyik orvos szóban arról tájékoztatta a r. hadnagyot, hogy a panaszoson külső sérülés, törés, zúzódás, szervi elváltozás nincs, de a beteg a fejét és a végtagjait nem tudta vagy nem akarta mozgatni. E tünetek alapján a panaszoszt átszállították a Nyíró Gyula Kórházba. Az orvos azt is közölte, hogy a panaszos nincsen kihallgatható állapotban. A r. hadnagy 14 óra 56 perckor – az orvosi vizsgálatok után –, élettársa jelenlétében, ügyészi utasításra közölte a panasossal, hogy előállítása 14 órakor megszűnt.

9) A rendőrség a Testület rendelkezésére bocsátotta azt a 2009. szeptember 9-én kelt, házkutatás és lefoglalás elrendeléséről szóló határozatot, amely alapján az említett rendőri intézkedést a panaszos lakásán lefolytatták.

A határozat szerint a panaszos fia ellen rongálás büntette megalapozott gyanúja miatt büntetőeljárás van folyamatban. A határozatban a panaszos lakcíme mint a panaszos eljárás alá vont fia egyik tartózkodási helye van feltüntetve. A házkutatást és lefoglalást a Be. 149. § (2) és (3) bekezdése, valamint 151. § (1) és (2) bekezdése alapján rendelte el a BRFK

Szervezett Bűnözés Elleni Főosztály Gyermek- és Ifjúságvédelmi Osztályt vezető r. őrnagy. Az Indokolásban a fent már ismertetett körülményt tüntették fel, vagyis hogy a ismeretlen személyek 2009. július 27. előtt a budapesti Szabadság hídra különböző graffiti rajzokat festettek fel, és a felfestett „tag” nevek közül az egyik használójaként a nyomozás során a panaszos fiát azonosították. Róla adatgyűjtést követően megállapították, hogy életvitelszerűen a panaszos lakcímén tartózkodik. A határozat alján nyomtatva olvasható az előírt törvényi kioktatás is, valamint a Be. 195. §-a szerinti panasztételi lehetőségről szóló tájékoztatás. A határozatot a panaszos másik fia 2009. szeptember 10-én aláírásával ellátta, és jelezte, hogy e panaszlehetőséggel élni kíván.

10) A BRFK Szervezett Bűnözés Elleni Főosztály Gyermek- és Ifjúságvédelmi Osztály két r. századosa és egy r. törzsszázlója által 2009. szeptember 10-én készített – a panaszos másik fiával szemben történt rendőri intézkedésekről szóló – közös jelentés az alábbiakat tartalmazza.

A panaszos fiát 2009. szeptember 10-én 8 óra 40 perckor az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja alapján, mint bűncselekmény elkövetésén tetten ért személyt, elfogták és előállították. Vele szemben az intézkedés során az Rtv. 47. §-a alapján testi kényszert, a 48. § d) pontja alapján pedig ellenszegülése megtörése érdekében bilincset alkalmaztak, ez utóbbit 8 óra 40 perctől 8 óra 50 percig. A bilincselés sérülést neki nem okozott.

A közös jelentésnek az esemény rövid leírásáról szóló része az intézkedés során történeteket a fent ismertetett rendőrségi iratokkal azonosan tartalmazza, kitérve arra is, hogy az egyik intézkedő rendőrt a panaszos fia két alkalommal lábon rúgta, amely azonban sérülést nem okozott. A közös jelentés arra is kitért, hogy a panaszos fiát az előállítás alatt a főosztályvezető r. ezredes meghallgatta. Előállításának oka 15 óra 10 perckor megszűnt, ezért ekkor őt szabadon bocsátották.

A közös jelentéshez kapcsolódó parancsnoki vélemény és kivizsgálás eredménye szerint a fent hivatkozott törvényhelyek alapján a panaszossal szemben fogatosított előállítás jogszerű és szakszerű, a vele szemben alkalmazott testi kényszer és bilincs pedig jogszerű, szakszerű és arányos volt.

11) A BRFK Szervezett Bűnözés Elleni Főosztály Gyermek- és Ifjúságvédelmi Osztályt vezető r. őrnagy, és egy r. őrmester által 2009. szeptember 10-én készített – a panaszossal szemben történt rendőri intézkedésekről szóló – közös jelentés az alábbiakat tartalmazza.

A panaszost 2009. szeptember 10-én 8 óra 40 perckor az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja alapján, mint bűncselekmény elkövetésén tetten ért személyt, elfogták és előállították. Vele szemben az intézkedés során az Rtv. 47. §-a alapján testi kényszert, a 48. § d) pontja alapján pedig ellenszegülése megtörése érdekében bilincset alkalmaztak, ez utóbbit 8 óra 40 perctől 9 óra 45 percig. A bilincselés sérülést neki nem okozott.

A közös jelentésnek az esemény rövid leírásáról szóló része a helyszínen történt rendőri intézkedéseket és ezek során a panaszos viselkedését – egészen beszállítása megkezdéséig – a fent ismertetett rendőrségi iratokkal azonos módon tartalmazza.

A közös jelentéshez kapcsolódó parancsnoki vélemény és kivizsgálás a dokumentum Testülethez eljuttatott példányán nincs kitöltve.

12) A BRFK Szervezett Bűnözés Elleni Főosztály egy r. századosa és egy r. törzsszázlósa által 2009. szeptember 10-én készített – a panaszossal szemben alkalmazott kényszerítő eszközökről, illetve a vele szemben fogatosított előállításról szóló – közös jelentés az alábbiakat tartalmazza.

A panaszost 2009. szeptember 10-én 11 óra 2 perckor az Rtv. 29. § (1) bekezdés első fordulata alapján igazoltatták, majd az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja alapján, mint bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható személyt, előállították. Vele szemben kényszerítő eszközt – az Rtv. 47. §-a alapján testi kényszert – a lakásán alkalmaztak, ahol az Rtv. 39. § (1) bekezdés b) pontja alapján intézkedtek. A kényszerítő eszköz alkalmazására figyelmeztetés elhangzott; az intézkedés során sérülés illetve anyagi kár nem keletkezett. A panaszos mint előállított személy az Rtv. 18. § (1) bekezdése alapján hozzátartozója illetve képviselője kiértécsítését nem kérte.

A közös jelentésnek az esemény rövid leírásáról szóló része a helyszínen történt rendőri intézkedéseket és ezek során a panaszos viselkedését – beszállítása megkezdése után, amíg őt a mentő a kórházba elszállította – a fent ismertetett rendőrségi iratokkal azonos módon tartalmazza.

A közös jelentéshez kapcsolódó parancsnoki vélemény és kivizsgálás a dokumentum Testülethez eljuttatott példányán nincs kitöltve.

13) A rendőrség a Testület rendelkezésére bocsátotta a panaszossal szemben intézkedő r. őrnagy intézkedés során szerzett sérüléseiről (bal kezén harapott sebzésnyom, jobb lábszárán duzzanatra jellemző tapintási lelet) 2009. szeptember 10-én, a Szent János Kórház és Észak-budai Egyesített Kórház Traumatológiai Szakrendelésén kiállított járóbeteg vizsgálati lapot is.

III.

A Testület megállapította, hogy a panaszos által kifogásolt rendőri fellépés (a házkutatáshoz kapcsolódó rendőri intézkedések és kényszerítő eszköz-alkalmazások) érintette a panaszos élethez és emberi méltóságához való alapvető jogait, személyi szabadságát, a magánlakás sérthetlenségéhez való alapvető jogát, panaszjogát, tisztességes eljáráshoz és testi épséghez való alapvető jogát, valamint a kegyetlen, megalázó elbánás alkotmányos tilalmát.

1) A Testületnek először abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy befogadja-e, vagy elkésettnek tekinti a panaszos beadványát.

Az Rtv. 93. § (1) bekezdése szerint: „A Testülethez a panaszt az intézkedéstől, ha pedig a panasz előterjesztője az őt ért jogsérelemről később szerzett tudomást, ettől az időponttól számított nyolc napon belül lehet előterjeszteni.” A 20. § (2) bekezdés második mondata pedig úgy rendelkezik, hogy: „Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt

tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről.” A vizsgált ügyben a panaszos által sérelmezett intézkedés-sorozat 2009. szeptember 10-én történt, a panaszos pedig – előzetes időpontkérés után – 2010. március 22-én mondta jegyzőkönyvbe panaszát. A két időpont között 8 napnál lényegesen több idő telt el. A panaszos által megküldött iratok illetve a rendőrségi dokumentumok között azonban nem szerepel olyan, amely arra engedne következtetni, hogy a panaszossal szemben intézkedő rendőrök eleget tettek volna az Rtv. idézett 20. § (2) bekezdés második mondatában foglalt kötelezettségüknek, és az intézkedés-sorozat alatt bármikor is a panaszost kioktatták volna a Testülethez fordulás – mint az Rtv. szerinti panasz – lehetőségéről. A panaszos kifejezetten el is mondta, hogy az Egyenlő Bánásmód Hatóságtól szerzett tudomást a Testület létezéséről, ezt követően fordult a Testülethez panaszával. Ezt cáfoló körülményt a panaszossal szemben intézkedő rendőrök sem állítanak jelentéseikben, vallomásaikban, illetve illet a parancsnoki kivizsgálás sem tartalmaz. Mivel a panaszos előállításáról nem kapott igazolást, illetve előállított jogairól és kötelezettségeiről nem kapott tájékoztatást, ezért – e dokumentumok hiányában – ekkor sem értesülhetett a rendőrségtől a Testülethez fordulás lehetőségéről. Mivel tehát a rendőrség teljesen egyértelműen elmulasztotta az Rtv. 20. § (2) bekezdés második mondatában foglalt kötelezettség teljesítését, ezért a Testület a panaszos ebből fakadó mulasztását, amellyel a Testülethez fordulás nyolc napos határidejéről lekésett, erre való tekintettel – valamint amiatt, mert a panaszos később amint tudomást szerzett más hatóságtól a Testülethez fordulás lehetőségéről, e lehetőséggel késlekedés nélkül élt is – nem értékelte a panaszos terhére, és a panaszbeadvány befogadása és érdemi vizsgálata mellett döntött.

2) A panaszos beadványában és több ahhoz kapcsolódó dokumentumban kifogásolta, hogy a lakása ajtaja előtt megjelenő rendőrök nem akarták beadni neki a házkutatás és lefoglalás elrendeléséről szóló határozatot, azt csak az ablakon keresztül mutatták meg neki, illetve szóban többször közölték, hogy ilyen határozattal érkeztek ki házkutatás foganatosítása céljából.

a) E kérdéssel kapcsolatban a Testület rámutat, hogy érdemben a határozat közlése módjának és körülményeinek vizsgálata – mivel egy folyamatban volt büntetőeljáráshoz során foganatosított kényszerintézkedéshez kapcsolódó kérdés megítéléséről van szó – nem tartozik a hatáskörébe; ezt a kérdést a Be. 149. § (4) bekezdése rendezi. Eszerint: „A házkutatást rendszerint az érintett jelenlétében kell elvégezni, a megkezdése előtt közölni kell vele a házkutatást elrendelő határozatot, és – ha a házkutatás meghatározott, illetőleg ismert bizonyítási eszköz vagy elkobozható dolog, illetőleg személy megtalálására irányul – fel kell őt szólítani, hogy a keresett dolgot adja elő, a számítástechnikai rendszeren vagy adathordozón tárolt adatot tegye hozzáférhetővé, illetőleg a személyt adja át. Ha az érintett a felszólításra a keresett dolgot előadja, a számítástechnikai rendszeren vagy adathordozón tárolt adatot hozzáférhetővé teszi, illetőleg a keresett személyt átadja, a házkutatás nem folytatható, kivéve, ha gyanú merül fel arra, hogy a házkutatás során más bizonyítási eszköz, elkobozható vagy vagyonekobjás alá eső dolog is fellelhető.” Bár a közlés módjára közelebbi előírás a törvényben nem szerepel, ha a panaszos azt mégis szabálytalannak tartotta, nyolc napon belül élhetett volna a Be. 196. §-a szerinti panasztételi lehetőséggel a határozatot kézbesítő rendőri szervnél (BRFK Szervezett Bűnözés Elleni Főosztály Gyermek- és Ifjúságvédelmi Osztály). A Be. 196. § (1) és (5) bekezdései szerint: „(1) Akit az ügyész vagy a nyomozó hatóság intézkedése vagy intézkedésének elmulasztása érint, az a tudomásszerzéstől számított nyolc napon belül panasszal élhet. (5) Ha az (1) bekezdés alapján tett panaszt az intézkedést tevő vagy az intézkedést elmulasztó, illetve a panaszt elbíráló alaposnak tartja, a panasszal sérelmezett helyzet megszüntetése érdekében szükséges és indokolt intézkedést megteszi, s erről a panaszt tevőt határozat hozatala nélkül értesíti.” Itt

kívánja a Testület felhívni a panaszos figyelmét arra is – a kérdés érdemében való állásfoglalás nélkül –, hogy téves a jogi képviselője által 2009. október 8-án tett feljelentésben kifejtett azon álláspont, amely szerint az együttes rendelet 77. §-a alapján a határozat átadása a rendőröknek kifejezett kötelezettsége lett volna [ld. Indokolás I. rész 3) pont]. E jogszabály ugyanis címe alapján is a pénzügyminiszter irányítása alá tartozó nyomozó hatóságok tevékenységére vonatkozik, 1. §-a pedig úgy szól, hogy: „E rendelet hatálya a Vám- és Pénzügyőrség által folytatott büntetőeljárásokra terjed ki.” Így az együttes rendelet 77. §-a szól ugyan arról, hogy a házkutatást elrendelő határozat egy példányát az érintettnek át kell adni – arról viszont már nem szól, hogy ezt a kötelezettséget mindenképp a kényszerintézkedés foganatosításának megkezdése előtt kell teljesíteni, vagy hogy ez a hatóság bebocsátásának feltétele lehetne –, ez azonban nem a rendőrségre, hanem a Vám- és Pénzügyőrségre vonatkozó előírás.

b) Mivel azonban mind a panaszosi előadásokból, mind a rendőrségi iratokból az derül ki, hogy a panaszossal szemben foganatosított intézkedés-sorozat és a kényszerítő eszközök alkalmazása – illetve ezek nagy része – arra vezethető vissza, hogy a panaszos nem akarta beengedni a lakása előtt tartózkodó rendőröket, mert abban a feltevésben volt, hogy ahhoz előfeltételként szükséges részére a határozat kézbeadása, és csak így jogszerű annak közlése; ezért a Testület, pusztán a további intézkedések kiváltó oka és arányossága vizsgálhatóságának szempontjából, nem kerülhette meg, hogy a kérdésben állást foglaljon. A határozat kézbesítésének módját és körülményeit azonban nyomatékosan csak mint a további rendőri fellépés jogalapját vonta vizsgálata körébe, ami nem jelent a házkutatás egészének jogszerűségéről, vagy a Be. szerinti panasz eljárás során figyelembe vehető szempontokról való döntést.

Ebből a szempontból a Testület a fent idézett jogszabályi környezetet figyelembe véve, tekintettel arra is, hogy a rendőrség és a panaszos előadása egybevág abban, hogy a házkutatás elrendeléséről szóló határozatot a panaszosnak az ablakon keresztül megmutatták, csak kézbe nem adták neki a rendőrök, amíg még a lakáson kívül tartózkodtak (a lakásban a panaszosnak és ott lévő fiának odaadták, a panaszos fia pedig alá is írta, és jelezte, hogy ellene a Be. 195. §-a szerinti panasszal kíván élni), arra a következtetésre jutott, hogy a panaszos jogszerűen nem tagadhatta volna meg, hogy ajtót nyisson a rendőröknek. Azzal ugyanis tisztában volt, hogy a rendőröknél házkutatást elrendelő határozat van – ezt szóban is többször bekiabálták a panaszosnak –, valamint legkésőbb az egyenruhás rendőrök helyszínre érkezésétől azzal is tisztában volt, hogy a folyosón lévő személyek valóban rendőrök; ezen kívül pedig olyan jogszabályi előírás nincs, ami azt követelné meg, hogy a hatóság eljáró tagjai még bebocsátásuk előtt át is adják a házkutatást elrendelő határozatot, mert ennek hiányában nem hatolhatnak be a lakásba, erre hivatkozással tehát a panaszos a beengedésüket nem akadályozhatta volna meg.

3) A panaszos több helyen is kifogásolta, hogy a lakása elé kikerkező civil ruhás rendőrök – majd később egyenruhás kollégáik – nem mutatták meg neki szolgálati igazolványukat, illetve azt nem voltak hajlandóak beadni az ablakon, hogy a panaszos megnézhesse, így ez is az egyik indoka volt annak, hogy a panaszos nem nyitott nekik ajtót.

Az Rtv. 20. § (1)–(3) bekezdései szerint: „(1) A rendőrt az intézkedés során a) az egyenruhája és azon elhelyezett azonosító jelvénye vagy b) szolgálati igazolványa és azonosító jelvénye igazolja. (2) A rendőr az intézkedés megkezdése előtt – ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor – köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az V. és VI. fejezetben foglalt

intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről. (3) A rendőr köteles – ha az a rendőri intézkedés eredményességét nem veszélyezteti – intézkedése megkezdése előtt szolgálati igazolványát vagy azonosító jelvényét felmutatni. Ha a rendőr szolgálati igazolványának vagy azonosító jelvényének felmutatása az intézkedés megkezdése előtt veszélyeztetné az intézkedés eredményességét, úgy azt az intézkedés befejezésekor köteles felmutatni.” A Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 4. § (1) és (2) bekezdései szerint: „(1) A rendőr az intézkedést – ha az a rendőri intézkedés eredményességét nem veszélyezteti – a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha egyenruhát visel tisztelgéssel, és a tervezett intézkedés megjelölése és célja, valamint neve és azonosító száma közlésével kezdi meg. Az intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt – ha az a rendőri intézkedés eredményességét nem veszélyezteti – szolgálati igazolványát vagy azonosító jelvényét is felmutatja. (2) Ha az (1) bekezdés szerinti közlés, illetve a szolgálati igazolvány vagy az azonosító jelvény felmutatása a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, azt az intézkedést követően kell megtenni.”

E jogszabályi rendelkezések célja, hogy a rendőri intézkedések, eljárások során minden esetben kétséget kizáróan azonosítani lehessen az eljáró rendőrt. Az egyéb rendelkezésre álló iratok közül a rendőrök azonosításával érintőlegesen az egyik hatósági tanú vallomása foglalkozik, amikor megemlíti, hogy neki, amikor a rendőröket a lakásba beengedte, két rendőr megmutatta az azonosító jelvényét. Azzal kapcsolatban, hogy a panaszosnak megmutatták-e a rendőrök az igazolványaikat, a hatósági tanúk, és a rendőrökön kívül más személyek nyilatkozatai nem tartalmaznak információt. A rendőrök vallomásaiban viszont több helyen is az szerepel, hogy ők a panaszosnak az ablakon keresztül megmutatták az igazolványaikat, és többször világosan közölték rendőri mivoltukat is, mert a panaszos nem hitte el, hogy valóban rendőrök. Az ajtót azonban a panaszos mindezek után sem volt hajlandó kinyitni, még akkor sem, amikor már az egyenruhás rendőrök is a helyszínre érkeztek. Ezzel kapcsolatban a Testület az idézett jogszabályok alapján emlékeztet arra, hogy ha a rendőr szolgálati egyenruhában intézkedik – bár rendőr mivolta a panaszos számára ebből is egyértelműen ki kellett, hogy tűnjön –, az Rtv. szerinti azonosításához ezen kívül az azon elhelyezett azonosító jelvénye szükséges még. **Mivel azonban az egyenruhás rendőrök azonosító jelvényének elhelyezéséről, vagy arról, hogy a panaszos azt egyértelműen láthatta-e vagy sem, a Testületnek nem áll rendelkezésére elég információ; azzal kapcsolatban pedig, hogy a többi rendőr – főleg az először a helyszínre kiérkezett civil ruhás rendőrök – valóban megmutatták-e a panaszosnak a szolgálati igazolványát, a rendőrség és a panaszos állításai teljesen ellentétesek (és a Testületnek további bizonyítási eszköz nem áll a rendelkezésére ezen ellentmondás feloldására, a kérdésről a hatósági tanúk sem tesznek említést), ezért a Testület arra a következtetésre jutott, hogy a rendőrök azonosítása, szolgálati fellépésük törvényes módja tekintetében a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető jogának sérelme nem állapítható meg.**

4) A panaszos beadványában kifogásolta, hogy amikor lakásához a rendőrök kiérkeztek, folyamatosan kopogtattak az ajtaján és kiabáltak, majd egy idő után zárníto szakembert is hívtak a helyszínre, és azzal fenyegették meg, hogy ha nem nyit ajtót önszántából, erőszakkal fognak a lakásba behatolni. Eközben az egyik szomszédja telefonon azt is jelezte neki, hogy az egyik ajtó előtt álló rendőr – a r. őrnagy – már a löfegyverét is elővette, és azt tűzkész állapotba helyezve visszszámol az ajtó előtt. Ezt követően pedig, amikor a rendőrök végül

behatoltak a lakásba, ezt a r. őrnagy – elsőként belépve – löfegyverrel a kezében tette, majd a fegyvert a panaszos mellkasához is szegezte.

A helyszínen volt rendőrök jelentéseiből – a panaszos által előadottakkal egybevágóan – az derül ki, hogy ők az említett napon reggel 6 óra 30 perc körül érkeztek meg a panaszos lakásához házkutatási paranccsal, és hosszabb ideig hiába kopogtattak, hiába érdeklődtek a szomszédoknál, majd miután a panaszos és fiát meglátták a folyosóról a konyhaablakon keresztül, hiába közölték többször is jövetelük célját a határozatot is felmutatva, a panaszos nem nyitott nekik ajtót. Időközben a helyszínre érkezett két szolgálati egyenruhát viselő rendőr és további rendőrök a BRFK Szervezett Bűnözés Elleni Főosztály Gyermekek- és Ifjúságvédelmi Osztályáról, majd 8 óra 20 perc körül az osztályvezető r. őrnagy. Mindannyian hallották a panaszos kiabálását, sértegetéseit, és azt, hogy nem hajlandó beengedni őket a lakásba. Végül oda kb. 8 óra 40 perckor sikerült bejutniuk, miután a panaszos résnyire kinyitotta az ajtót. Az eseménysor leírásában a rendőrök és a panaszos – valamint élettársa, fia és a hatósági tanú – elmondásaiban csak azzal kapcsolatban mutatkozik ellentét, hogy a rendőrök közül sem az érintett r. őrnagy, sem más rendőrök nem tesznek említést arról, hogy a r. őrnagy a lakásba történő behatolás előtt elővette és élesítette volna a löfegyverét, majd azzal a kezében hatolt volna be a lakásba, és azt a panaszosra szegezte volna, míg ezt a panaszos, élettársa, fia és az egyik hatósági tanú egyértelműen állította.

a) Az Rtv. 19. §-a szerint: „(1) A jogszabályi előírások végrehajtását szolgáló rendőri intézkedésnek – ha törvény vagy nemzetközi megállapodás másként nem rendelkezik – mindenki köteles magát alávetni, és a rendőr utasításának engedelmeskedni. A rendőri intézkedés során annak jogszerűsége nem vonható kétségbe, kivéve, ha a jogszerűtlenség mérlegelés nélkül, kétséget kizáróan megállapítható. (2) A rendőr jogszerű intézkedésének való ellenszegülés esetén az e törvényben meghatározott intézkedések és kényszerítő eszközök alkalmazhatók.” A panaszos lakásához házkutatást elrendelő határozattal kiérkező rendőrök fellépése ilyen az Rtv. 19. § (1) bekezdése szerinti – tágabb értelemben vett – rendőri intézkedésnek tekinthető, amelynek érvényt kellett szerezniük a rendőröknek, és amely nem volt mérlegelés nélkül, kétséget kizáróan jogszerűtlen. Ezért – valamint az előző pontban írtak miatt – a panaszosnak engedelmeskednie kellett volna a rendőri felszólításnak, és ajtót kellett volna nyitnia; ennek elmaradása esetén ugyanis az Rtv. 19. § (2) bekezdése alapján az intézkedés eredményességét a rendőrök kényszerítő eszközök alkalmazásával kikényszeríthették. A Testület meg kívánja jegyezni, hogy tévesnek tartja a BRFK Szervezett Bűnözés Elleni Főosztály egy r. századosa és egy r. törzsszázlója jelentésének [ld. Indokolás II. rész 12 pont] azon részét, amelyben a rendőrök a panaszos lakásban történt intézkedésüket és a kényszerítő eszközök alkalmazását az Rtv. 39. § (1) bekezdés b) pontjára alapították. Ez a törvényhely ugyanis úgy rendelkezik, hogy: „A rendőr magánlakásba bebocsátás vagy hatósági határozat nélkül nem léphet be, illetve nem hatolhat be, kivéve bűncselekmény elkövetésének megakadályozása, megszakítása, vagy a bűncselekmény elkövetőjének vagy gyanúsítottjának elfogása és előállítása céljából;” a vizsgált esetben azonban a rendőröknek rendelkezésére állt hatósági határozat (házkutatás és lefoglalás elrendeléséről), az intézkedések és az alkalmazott kényszerítő eszközök pedig ilyen esetekben e határozat végrehajtását hivatottak elősegíteni, így olyan hivatkozási alapra, amely arról szól, hogy hatósági határozat nélkül milyen feltételek mellett lehet rendőri intézkedéseket foganatosítani magánlakásban, a rendőröknek nem volt szükségük. **Összességében azonban az állapítható meg, hogy az, hogy a rendőrség – miután huzamosabb ideig nem engedte be őket a panaszos a lakásba, és folyamatosan kiabált velük – határozottabb eszközöket is igénybe vett a lakásba történő bejutás érdekében (a rendőrök is többször bekiabáltak, hosszasan kopogtattak, a szomszédoknál is érdeklődtek, majd zárnyitó szakembert hívtak a**

helyszínre), a panaszos részéről nem kifogásolható, és önmagában ez nem sértette a panaszos magánlakás sérthetlenségéhez és tisztességes eljáráshoz való alapvető jogait. Ugyanezen okból, az eset körülményeire figyelemmel nem minősítette a panaszos élethez és testi épséghez való alapvető jogát sértőnek azt a mozzanatot sem a Testület, hogy a r. őrnagy a panaszos ajtaja előtt elővette a lőfegyverét, és azt kézben tartva hatolt be aztán a lakásba a résnyire kinyitott ajtón. Ennek a megtörténtét a Testületnek nem volt oka kétségbe vonni, mivel ezt egybehangzóan állította a panaszos és fia, amit teljes mértékben alátámasztott az egyik hatósági tanú vallomása is, aki a lakásba történő behatoláskor a rendőrökkel együtt a folyosón tartózkodott, és figyelemmel követte az eseményeket, valamint azokról telefonon a panaszost is tájékoztatta.

b) Abban a kérdésben, hogy a r. őrnagy, miután lőfegyverrel a kezében ment be a lakásba, azt a panaszos mellkasának is szegezte volna, már nem adott támpontot a hatósági tanú vallomása. Saját elmondása szerint ugyanis ekkor ő nem volt a lakásban, nem látta a történeteket, csak sikítózást és kiabálást hallott, majd mire ő is bejutott, a panaszos és fia már meg voltak bilincselve. E hatósági tanún kívül pedig a lőfegyver panaszosra szegezését csak a panaszos és – túlnyomó részt az ő elmondása alapján – fia említik különböző dokumentumokban (a panaszbeadványban, az igazságügyi elmeorvos-szakértőnek írt levélben, vallomásokban – ahol a panaszos egy helyen azt is említette, hogy megfogta a rendőr lőfegyverét – és vallomás-kiegészítésben, az ügyészség határozatai ellen benyújtott panaszokban). A kérdéssel kapcsolatban, a panaszos feljelentése alapján a nyomozás megszüntetéséről szóló ügyészségi határozat még annyit említ, hogy lőfegyverhasználatra nem került sor, a lőfegyver rendőr általi elővétele pedig – bűncselekmény híján – büntetőeljárásban nem vizsgálható.

A Testület e körülmény megítélésével kapcsolatban hivatkozik korábbi, 118/2008. (X. 21.) sz. állásfoglalására, amelyben egy olyan panaszbeadványt vizsgált, mely azt kifogásolta, hogy a rendőrök nagy számban behatoltak egy családi házba, és ott a lakókat az épület elhagyására szólították fel, majd huzamosabb ideig az udvaron térdepeltették őket, miközben – e magatartásuk kikényszerítése végett, mintegy őket sakkban tartva – folyamatosan tűzkész állapotban lévő fegyvert fogtak rájuk. Az ügyben a Testület leszögezte, hogy „a tűzkész állapotban lévő fegyverrel személyekre való célzás – szándékosan leadott lövés hiányában – nem minősül fegyverhasználatnak, így nem vonható teljes egészében az Rtv. erre vonatkozó rendelkezései alá. Tekintettel azonban e magatartás félelemkeltő, egyúttal különösen veszélyes voltára, illetve arra, hogy ez a magatartás már a fegyverhasználatot közvetlenül megelőző stádium, és adott esetben rögtön, egyetlen mozdulattal fegyverhasználattá (rosszabb esetben nem szándékosan leadott lövéssé) alakulhat át, ilyenkor sem mellőzhetők a jogszabályban meghatározott garanciális rendelkezések. Ezek közül kiemelkedően fontosak az Rtv. arányosságra vonatkozó szabályai, valamint, hogy kényszerítő eszközt csak a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén és az ellenszegülés megtöréséig lehet alkalmazni (...)” A Testület ezen állásfoglalásban utalt az Alkotmánybíróság 9/2004. (II. 30.) AB határozatára is (ABH 2004, 179.), amelynek Indokolásából azt emelte ki, hogy a lőfegyverhasználat alkotmányosan csak akkor elfogadható, ha személyek élethez való joga közvetlenül ütközik egymással, mert csak ezek az alapjogok azonos súlyúak – más esetekben tehát aránytalan és súlyosan alapjogsértő a fegyverhasználat. A Testület e megállapításokat is irányadónak tekintette a fegyverrel tűzkész állapotban személyekre irányuló célzásra is. [118/2008. (X. 21.) sz. állásfoglalás Indokolás IV. rész 2) pont.] Mindezek után a Testület abban az ügyben arra a következtetésre jutott, hogy ez a rendőri fellépés jelentős fokban és indokolatlanul veszélyeztette a panaszos és családja élethez és testi épséghez való alapvető jogait.

A jelen panaszügy azonban ettől több ponton is jelentősen eltér, és a Testület rendelkezésére álló dokumentumokból a történeti tényállást sem lehetett egyértelműen rekonstruálni. A fent említett ügyel ellentétben jelen esetben a rendőrök nem éjszaka egy alvó családra törték rá az ajtót, nem hosszabb ideig, sakkban tartás végett fogtak fegyvert – amennyiben fogtak – a panaszosra, érvényes házkutatást és lefoglalást elrendelő határozattal rendelkeztek, amivel szemben azonban a lakásban lévő személyek ellenállása és együttműködésük hiánya nyilvánvaló volt. Mindezek miatt a fent hivatkozott ügy akkor sem lehetne teljesen analóg a jelen panaszüggyel, ha a tűzkész állapotban lévő fegyverrel a panaszosra való célzás nagy bizonyossággal megállapítható lenne, ennek megtörténte azonban a rendelkezésre álló iratokból nem lehetett megalapozott következtetést levonni. A Testület – a hatósági tanú vallomására támaszkodva – az előző alpontban azt elfogadta, hogy a r. őrnagy elővette a lőfegyverét a lakásba történő behatolás előtt, és azzal a kezében kezdte meg a behatolást. Az intézkedéssorozat következő momentuma, amelyben a rendőrség és az intézkedés alá vontak elmondásai megegyeznek, az, hogy szinte azonnal a lakásba történt behatolás után a r. őrnagy testi kényszert, majd bilincset alkalmazott a panaszossal szemben (ekkor harapta meg a kezét a panaszos), melyben aztán egy másik rendőr is a segítségére sietett, miközben más rendőrök a panaszos fiával szemben alkalmaztak kényszerítő eszközöket. A panaszos által is több helyen leírt lefogás, falhoz szorítás, kezei hátracsavarása, „fojtófogás” alkalmazása majd bilincselés rögtön azt követően történt, hogy a r. őrnagy (és a többi rendőr) a lakásba belépett, és ezek a kényszerítő eszköz-alkalmazások jellegüknél fogva nehezen fogatosíthatók úgy, ha közben a r. őrnagy kezében lőfegyver van. **Ezért a Testület azt ugyan nem tudta teljes bizonyossággal kizárni, hogy a behatolás pillanataiban a r. őrnagnál lévő lőfegyver irányulhatott akár a panaszos felé is – vagy a panaszos ezt érzékelhette így –, de a hiányos, egymást alá nem támasztó elmondások és az intézkedéssorozat további mozzanatainak ismerete alapján a Testület a panaszos élethez és testi épséghez való alapvető jogainak veszélyeztetettsége kérdésében nem tudott állást foglalni.**

5) A panaszos sérelmezte a vele szemben alkalmazott testi kényszert és bilincselést is, melynek körülményeit beadványában és több ahhoz kapcsolódó dokumentumban részletesen leírta.

a) Eszerint a rendőrök őt a lakásba történt behatolás után a leteperték, majd felrángatták, a falhoz szorították és vele szemben „fojtófogást” alkalmaztak. Ekkor, hogy ebből szabaduljon, a panaszos meg is harapta az őt lefogó r. őrnagy kezét. A rendőrök igyekeztek őt lefogni és egy helyben maradásra kényszeríteni, ez azonban betegsége miatt nem sikerült. Később durván, karjait hátrafeszítve meg is bilincselték, amitől „sokkos állapotba került”, megbilincselve a földön kellett ülnie, nem tudott megmozdulni. Összességében a kényszerítő eszközök alkalmazása rendkívül nagy traumát jelentett számára. A panaszos fia az ügyészséghez címzett vallomás-kiegészítésben még arra is kitért, hogy bilincselés során a panaszost az előszoba padlójára lökték, és ott több rendőr ráült, rátérdelt. A helyszínen jelen volt rendőrök jelentései és tanúvallomásai szerint a lakásba történő behatolás előtt a panaszos és fia hosszabb ideig kiabált velük, felszólították őket, hogy „takarodjanak onnan”, nem fogják beengedni őket, valamint folyamatosan szidalmazták és fenyegették a rendőröket. Miután zárnyitó szakembert is hívtak a helyszínre, és ennek hatására a panaszos résnyire kinyitotta az ajtót, azon keresztül – a r. őrnagy vezetésével – be tudtak menni a lakásba. Itt a panaszos (és fia is) folyamatosan kiabált és sikított, és felemelt kézzel elindult a rendőrök felé, azt követelve, hogy takarodjanak ki a lakásból. Így alakult ki dulakodás a panaszos és a r. őrnagy, valamint egy másik rendőr között, mely során a panaszos továbbra is hisztérikusan viselkedett. A r. őrnagy jelentésében leírta, hogy a lakásban a panaszos részéről támadó

szándékot tapasztalt, mert a panaszos az említett módon megindult felé, és nem akart eleget tenni az arra irányuló felszólításnak, hogy maradjon a helyén és vesse alá magát a rendőri intézkedésnek. A r. őrnagy arra is kitért, hogy a panaszos megpróbálta ellökni őt, kezét emelt rá, ezért – az egyik r. őrmesterrel együtt – vele szemben ellenszegülése megtörése érdekében testi kényszeret alkalmazott, a panaszos kezét hátracsavarta. Ebből a panaszos próbált szabadulni, ezért a r. őrnagy kezét megharapta, és mindkét lábszárát több alkalommal megrúgta. Végül a panaszos kezét hátrabilincseltek és a panaszost a földre ültették. A rendőri jelentések arra is kitértek, hogy a panaszos folyamatosan hisztérikusan viselkedett, ezért hozzá két alkalommal mentőt kellett hívni – ezt a helyszínrre kikerkezett mentősök vallomásai is alátámasztják. A BRFK Szervezett Bűnözés Elleni Főosztály rendőrei – köztük a r. őrnagy – által a panaszossal szemben történt rendőri intézkedésekről és alkalmazott kényszerítő eszközökről készített jelentés szerint a panaszossal szemben az Rtv. 47. §-a alapján testi kényszeret alkalmaztak a lakásán, majd ellenszegülése megtörése érdekében az Rtv. 48. § d) pontja alapján meg is bilincseltek, amely 8 óra 40 perctől 9 óra 45 percig tartott.

b) Az Rtv. 1. § (2) bekezdés a) pontja szerint: „A Rendőrség a közbiztonság és a közrend védelme, valamint az államhatár őrzése, a határforgalom ellenőrzése és az államhatár rendjének fenntartása körében az e törvényben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében: általános bűnügyi nyomozó hatósági jogkört gyakorol, végzi a bűncselekmények megelőzését és felderítését”. A 11. § (1) bekezdés első fordulata szerint: „A rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni, az előjárója utasításainak – az e törvényben foglaltak figyelembevételével – engedelmeskedni”. Az arányosság követelményét az Rtv. 15. §-a a következőképpen szabályozza: „(1) A rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával. (2) Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.” A Szolgálati Szabályzat ezt pontosító 58. § (1)–(3) bekezdései szerint: „(1) A kényszerítő eszközök Rtv. szerinti meghatározásának sorrendje fokozatosságot is jelent, súlyosabb kényszerítő eszköz csak akkor alkalmazható, ha az enyhébb kényszerítő eszköz alkalmazása nem vezetett eredményre, vagy sikere eleve kilátástalan. (2) A kényszerítő eszközök alkalmazása során ellenszegülésnek kell tekinteni azt a célzatos, fizikai erő kifejtéssel járó tevékenységet, amely a rendőrt jogszerű intézkedésének megkezdésében, folytatásában vagy befejezésében akadályozza, így különösen, ha valaki élet, testi épség elleni fenyegetéssel vagy fizikai erőszakkal akadályozza, hogy a rendőr valahová belépjen, valahol tartózkodjon, valahonnan távozzon, valakit személyes szabadságában korlátozzon, illetőleg valakivel szemben intézkedést fogyanatosítson. (3) A kényszerítő eszköz alkalmazását jól hallható, közérthető és határozott módon előzze meg: a) a jogellenes magatartás abbahagyására való felszólítás, „a törvény nevében” szavak előrebocsátásával, b) figyelmeztetés, hogy kényszerítő eszköz alkalmazása következik.” A kényszerítő eszközök alkalmazásának követelményei között az Rtv. 16. § (1) bekezdése úgy szól, hogy: „(1) A rendőr kényszerítő eszközt csak a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén, az arányosság elvének figyelembe vételével alkalmazhat úgy, hogy az nem okozhat aránytalan sérelmet az intézkedés alá vontnak. Nincs helye a kényszerítő eszköz további alkalmazásának, ha az ellenszegülés megtört, és a rendőri intézkedés eredményessége nélkül is biztosítható.” A Szolgálati Szabályzat 57. § (1) és (2) bekezdései szerint pedig: „(1) A rendőr szolgálata jogszerű teljesítéskor köteles intézkedéseinek érvényt szerezni, ennek érdekében előzetes figyelmeztetés után, az arányosság elvének figyelembevételével kényszerítő eszközt alkalmazhat. Ha a

figyelmeztetés a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, a kényszerítő eszköz előzetes figyelmeztetés nélkül is alkalmazható. (2) A rendőr a kényszerítő eszköz alkalmazása során a testi épséghez fűződő jogokat köteles tiszteletben tartani, és a testi épséget csak a legszükségesebb mértékben veszélyeztetheti.” Az Rtv. 17. §-a az intézkedések és a kényszerítő eszközök alkalmazásának közös elvei és szabályai körében úgy rendelkezik, hogy: „(1) A Rendőrség a feladatának ellátása során a testi épséghez, a személyes szabadsághoz, a magánlakás, a magántitok és a levéltitok sérthetetlenségéhez, a személyes adatokhoz, valamint a tulajdonhoz fűződő jogokat a törvényben foglaltak szerint korlátozhatja. (2) A rendőri intézkedés során a kényszerítő eszköz alkalmazása esetén lehetőleg kerülni kell a sérülés okozását, az emberi élet kioltását. Az intézkedés folytán megsérült személy részére – amint ez lehetséges – segítséget kell nyújtani, szükség esetén a rendőr gondoskodik arról, hogy a sérültet orvos elláthassa, kórházi elhelyezése esetén a hozzátartozó vagy más, a sérülttel kapcsolatban álló személy erről értesüljön.” A testi kényszerről az Rtv. 47. §-a úgy rendelkezik, hogy: „A rendőr – intézkedése során – az ellenszegülés megtörésére testi erővel cselekvésre vagy a cselekvés abbahagyására kényszerítést (testi kényszert) alkalmazhat.” A Szolgálati Szabályzat 59. §-a szerint: „(1) Kényszerítő eszköz alkalmazása feltételeinek fennállása esetén testi kényszert akkor kell alkalmazni, ha a rendőri erőfölény vagy az intézkedés alá vont személy állapota, magatartása folytán a rendőri intézkedés eredményessége ezzel biztosítható. (2) A testi kényszer alkalmazása során a rendőr felhasználhatja az önvédelmi fogásokat is.” A bilincshasználatról az Rtv. 48. § d) pontja azt mondja ki, hogy: „A rendőr bilincset alkalmazhat a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy ellenszegülésének megtörésére.” A Szolgálati Szabályzat 60. § (1) bekezdése, (4) bekezdés b) pontja, (6) bekezdés a) pontja valamint (7) bekezdése szerint: „(1) Bilincs alkalmazása különösen azzal szemben indokolt: a) aki erőszakos, garázda magatartást tanúsít, és ennek abbahagyására testi kényszerrel nem készíthető, b) aki az intézkedő rendőrt, annak segítőjét, illetve az intézkedésben közreműködőt megtámadja, c) akinek az elfogására bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja miatt került sor, és szökése bilincs alkalmazása nélkül nem akadályozható meg, d) akinek a jogszerű intézkedéssel szembeni ellenszegülése testi kényszerrel nem törhető meg, e) aki önkárosító magatartást tanúsít, vagy ilyen magatartás tanúsításával fenyeget. (4) A bilincselés módjai: kezek előre, illetve hátra bilincselése (...). (6) A bilincselés módját az intézkedő rendőr az adott körülmények között a legcélrányosabban választja meg azzal, hogy: a kezek hátra bilincselése akkor célszerű, ha a bilincs alkalmazására testi kényszer útján kerül sor, vagy alapos okkal tartani lehet rendőr elleni támadásától, illetve szökéstől (...). (7) Nem minősül embertelen, megalázó bánásmódnak a személy fekvő helyzetben történő megbilincselése, ha arra támadása vagy erőszakos magatartása miatt került sor.”

c) A panaszos magatartását a helyszínen intézkedő rendőrök és a hatósági tanúk is ellenségesnek írták le, kitérve arra is, hogy a panaszos még az egyenruhás rendőrök kiérkezése és a házkutatást és lefoglalást elrendelő határozat megmutatása után sem akart ajtót nyitni a rendőröknek (csak amikor már ajtaja zárnyitó szakemberrel történő kinyitása került szóba), valamint folyamatosan kiabált, agresszíven viselkedett. Ilyen jellegű magatartását részben a panaszos maga is leírta panaszbeadványában, illetve az ahhoz kapcsolódó dokumentumokban, valamint azt az időközben a helyszínre megérkező mentősök vallomásai is hasonlóan tartalmazzák. A rendőri jelentésekben az is több helyen szerepelt, hogy amíg egyes rendőrök a panaszos ajtaja előtt a folyosón várakoztak, kollégáik az utcáról azt észlelték, hogy a panaszos lakásának ablakából több festékszóró fejet is kidobtak az utcára – olyan tárgyakat, amelyekre a házkutatás és lefoglalás elrendelése is irányult. Mindezek miatt – figyelembe véve a lakásba behatoló rendőrök jelentéseinek fent

említett azon részét is, amely szerint bemenetelük után a panaszos felszólítás ellenére is folytatta az agresszív viselkedést, kiabálást, és hevesen gesztikulálva, kezeit felemelve megindult feléjük – a rendőrök alappal feltételezhatték az adott szituációban, hogy az Rtv. 1. § (2) bekezdés a) pontja szerinti bűncselekményeket felderítő tevékenységüket a panaszos akadályozni kívánja, így a 16. § (1) bekezdésének második mondata alapján, intézkedésük eredményes lefolytatása érdekében vele szemben kényszerítő eszköz alkalmazása vált szükségessé. Ilyen esetekben – tekintettel az Rtv. 19. §-ára is – az Rtv. 17. § (1) bekezdése alapján az intézkedő rendőr törvényesen korlátozhatja a testi épséghez való alapvető jogot és a személyi szabadságot, amíg az intézkedés alá vont ellenszegülése meg nem törik, vagy amíg az intézkedés eredményessége már nélkül is biztosítható. A rendőrök így – szem előtt tartva az Rtv. 15. §-a szerinti arányosság, valamint a Szolgálati Szabályzat 58. § (1) bekezdése szerinti fokozatosság követelményét is – amellet döntöttek, hogy az Rtv. 47. §-a alapján, a panaszos ellenszegülésének megtörése, valamint cselekménye abbahagyására való kényszerítés céljából vele szemben először testi kényszert alkalmaznak. Ehhez a Szolgálati Szabályzat 59. § (1) bekezdésében említett rendőri erőfölény a helyszínen biztosított volt. A fokozatossági sorrendben következő bilincshasználatra mint kényszerítő eszköz-alkalmazásra már azt követően került sor, hogy a panaszos – saját elmondása szerint is – ki akarta vonni magát az általa túlzottnak tartott testi kényszer alól, rugdosódott, dulakodott a r. őrnaggyal, és meg is harapta a kezét. Bilincselési okként a panaszossal szemben kényszerítő eszközt alkalmazó rendőrök jelentése is az Rtv. 48. § d) pontjára, vagyis az ellenszegülés megtörésére hivatkozik. A panaszos kezeit hátrafelé bilincseltek meg, amelyre a Szolgálati Szabályzat 60. § (4) bekezdés b) pontja lehetőséget biztosít, a (6) bekezdés értelmében különösen olyankor, amikor arra testi kényszer útján kerül sor. Ha a bilincselés – mint az adott esetben – az intézkedés alá vont erőszakos magatartása miatt válik szükségessé, a Szolgálati Szabályzat 60. § (7) bekezdése szerint nem jelent megalázó bánásmódot a fekvő helyzetben történő megbilincselés sem. A bilincselés kb. egy órás időtartamát vizsgálva a Testület arra a következtetésre jutott, hogy ez nem tekinthető aránytalannak, mert a rendőrségi iratok szerint – és e részben ezeket a mentősök vallomásai, illetve részben a panaszos egyes nyilatkozatai is alátámasztják – a panaszos megbilincselését követően, a házkutatás során sem higgadt le, kiszámíthatatlanul viselkedett, egy alkalommal ismét újra le kellett fogni, illetve többször a helyszínen időközben megérkező élettársa fogta le. Miután azonban a panaszos viselkedéséből következtetni lehetett arra, hogy ellenszegülése megtört, a rendőrök levették róla a bilincset. A rendőrségi iratokból, valamint a panaszos helyszínen volt fiának a nyilatkozataiból az is kiderült, hogy a panaszos fiának ellenszegülése már korábban megtört, a további rendőri intézkedéseket hamarabb tudomásul vette és alávetette magát azoknak, így vele szemben a bilincselést előbb megszüntették; amely arra enged következtetni, hogy a bilincshasználat időtartama arányosságának szempontjára a rendőrök figyelemmel voltak. **Mindezek miatt a Testület azt állapította meg, hogy a panaszossal szemben alkalmazott testi kényszer és bilincshasználat megfelelő jogalappal és az adott helyzethez viszonyítva arányosan történt, így a panaszos személyi szabadságát és testi épséghez való alapvető jogát jogszerűen korlátozta.**

A Testület megjegyzi, hogy a vizsgált ügyben az alkalmazott testi kényszer pontos tartalma nem volt teljes egészében rekonstruálható, így az egymásnak több ponton ellentmondó panaszosi és rendőrségi állítások alapján nem lehetett eldönteni, hogy a panaszos által említett „fojtófogás” alkalmazása valójában mit jelenthetett az adott szituációban, illetve ilyen történt-e vagy sem. Mindezek ellenére a Testület fontosnak tartja felidézni az ezzel kapcsolatos korábbi álláspontját. A 226/2009. (VIII. 5.) sz. állásfoglalás Indokolása IV. rész 3) pont a) alpontjában ugyanis a Testület már kimondta – hivatkozva az Rtv. 15–16. §-aira, valamint a rendőrsi intézkedések gyakorlati végrehajtásának alapvető taktikáiról szóló

18/2008. (OT 10.) ORFK utasítás mellékletére –, hogy: „a fojtófogás alkalmazása aggályos. A testi kényszer ezen módszere minden esetben rendkívüli körülményt igényel, és hatását tekintve bizonytalan, súlyos következményekkel járhat.” A fojtófogás módszerét a Testület ugyanítt az emberi méltósághoz való alapvető jog részét képező személyi integritáshoz való jogot sértőnek találta.

A Testület itt kívánja megjegyezni azt is, hogy a rendőrök figyelemmel voltak az Rtv. 17. § (2) bekezdésének rendelkezéseire is, amely szerint a sérülés okozását lehetőleg kerülni kell, illetve az intézkedés folytán megsérült személy részére segítséget, szükség esetén orvosi ellátást, kórházi elhelyezést kell biztosítani. A panaszoshoz ugyanis a rendőrök – nem kifejezetten az intézkedés során szerzett sérülései (ilyenek keletkezése nem volt egyértelműen megállapítható az iratokból), hanem általános állapota, viselkedése miatt – két alkalommal is mentőt hívtak; akiket azonban a panaszos eleinte nem is engedett magához, majd pedig azt állapították meg róla, és arról állították ki igazolást, hogy orvosi segítségre nem szorul, egyéb veszélyeztető állapot nála nem áll fenn. **A rendőrök azonban eleget tettek a fent idézett törvényes előírásoknak, így e tekintetben a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető joga nem sérült.**

6) A panaszos sérelmezte, hogy amikor a házkutatás befejeztével a rendőrök az előállítására felől intézkedtek, ehhez túlzottan erőszakos módszereket alkalmaztak, és megalázóan „hurcolták le” őt a rendőrök a szolgálati járműhöz, amivel aztán a beszállítását megkezdték.

a) A panaszos beadványában és az azzal együtt megküldött egyéb iratokban több helyen is részletesen leírta, hogy a házkutatás végeztével két rendőr a kezénél és a lábánál fogva végigvonszolta a lakása előtti folyosón, majd a liftnél ledobták a földre, amitől meg is ütötte magát. A jogi képviselő által készített feljelentés szerint ekkor a rendőrök a panaszost meg is rúgták. Mindeközben csak egy rövid pizsamát viselt, és mezítláb volt. Ekkor már – saját elmondása szerint – a panaszos kezei és lábai nem mozogtak, később pedig az eszméletét is elvesztette. A rendőrök vallomásai szerint amikor a házkutatás végeztével közölték a panaszossal és fiával, hogy elő fogják állítani őket, ezt a panaszos fia tudomásul vette és együttműködően viselkedett, a panaszos azonban „hisztizni kezdett”, ledobta magát a földre, rugdalózott és a kezeivel is hadonászott. Nem akart önszántából a rendőrökkel menni, és azt is hiába kérték tőle, hogy öltözzön át. Ezért két rendőr a kezénél és a lábainál fogva kivitte őt a lakásból, a lépcsőházban pedig ráterítették egy szolgálati mellényt. Jelentésükben a panaszossal szemben intézkedő rendőrök arra is kitértek, hogy a panaszos élettársát is megkérdezték, hogy a panaszos nem akar-e átöltözni, de ez sem vezetett eredményre. A panaszos kivételét egy harmadik rendőr biztosította. A panaszos ilyen módon történő elvitelét a főosztályvezető r. ezredes testi kényszernek minősítette, és parancsnoki véleményezését és kivizsgálását is eszerint készítette el. A panaszos élettársának vallomása a panaszos átöltözésének körülményeit úgy tartalmazza, hogy a panaszosnak nem is volt lehetősége átöltözni, annak ellenére, hogy pizsamában volt; illetve a vallomás arra is kitér, hogy a panaszost a rendőrök, mielőtt a lifthez kiértek volna, el is ejtették, mert rángatózott. A lift megérkezéséig azonban a panaszos – élettársa vallomása szerint – a lábán állt, de két rendőrnek tartania kellett. A liftben történeteket a panaszos élettársa nem látta, de miután kiszálltak vele a rendőrök, azt látta, hogy a panaszost a földön húzzák, mert nehéz volt vinni. Ezt követően „betuszkolták” a szolgálati jármű hátsó ülésére, ahova aztán ő is beszállhatott. Az egyik hatósági tanú vallomásában szintén az szerepel – e tekintetben a panaszos élettársa által elmondottakkal összhangban –, hogy a panaszosnak nem volt lehetőség átöltözni, mielőtt elvitték őt a rendőrök.

b) A panaszos előállításának jogalapját és az előállítás egyéb körülményeit a Testület a következő pontban vizsgálja; a most vizsgált panaszosi sérelem kapcsán ezzel kapcsolatban elegendő az Rtv. 19. §-ára hivatkozni, amely főszabály szerint előírja, hogy a rendőri intézkedéseknek mindenki köteles magát alávetni, a rendőr utasításainak mindenki köteles engedelmeskedni, az intézkedésnek való ellenszegülés esetén pedig a rendőr további intézkedéseket és kényszerítő eszközöket alkalmazhat. Mivel a panaszos előállítása a fent ismertetett előzmények után nem volt mérlegelés nélkül, kétséget kizáróan jogszerűtlen, ezért a panaszos annak jogszerűségét az adott szituációban nem vonhatta volna kétségbe, és köteles lett volna a rendőr utasításainak engedelmeskedni, alávetni magát az előállításnak. Erre azonban a panaszos nem volt hajlandó, hanem – elmondása szerint egészségügyi állapota miatt – magát a földre vetette, rugdosódott, hadonászott, igyekezett a rendőröket távol tartani magától. Mindezek alapján az Rtv. hivatkozott 19. §-a szerint a rendőröknek lehetőségük volt a panaszost kényszerítő eszköz alkalmazásával is rászorítani arra, hogy a fogatosítani kívánt intézkedésnek (előállításnak) vesse alá magát, így önmagában a panaszos rendőrök általi elvitele – ha magától nem akart velük menni – nem tekinthető jogszerűtlennek. A panaszos elvitelének módja kapcsán ugyanakkor figyelembe kell venni az Rtv. 2. § (1) bekezdésének második mondatát, amely szerint: „A Rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.” Az Rtv. 16. § (4) bekezdés első mondata pedig azt is kimondja, hogy: „A rendőr nem alkalmazhat kínzást, kényszervallatást, kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmódot, az erre vonatkozó utasítást köteles megtagadni.” E törvényi rendelkezéseken kívül pedig ugyancsak figyelembe kell venni az előző pontban is említett arányosság és fokozatosság követelményét az alkalmazandó kényszerítő eszköz megválasztásakor. A rendőrök helyesen mérlegeltek akkor, amikor a lehetőségekhez képest legkevésbé alapjogkorlátozó kényszerítő eszközt, a testi kényszert választották; e kényszerítő eszköz alkalmazásának az adott esetben történt megvalósulása azonban súlyosan alapjogsértő volt. A Testület a – meglehetősen ellentmondásos – vallomások és jelentések egybevetése után elfogadta a panaszos azon állítását, hogy nem volt módja átöltözni az előállításra történő beszállítása előtt, valamint azt, hogy őt a rendőrök az elvitele során leejtették, illetve a földön húzták; mert ezeket az állításokat az élettársa vallomása, illetve részben az egyik hatósági tanú vallomása is alátámasztotta, valamint a rendőri vallomásokban és jelentésekben szereplő egyes momentumok is ezt bizonyos pontokon valószínűsítik (a panaszos „hisztizése”, rángatózása az elvitelét nehezítette). E rendőri cselekedetek pedig – a panaszos viselkedését, valamint azt is figyelembe véve, hogy nyilvánvalóan a rendőrök maguk nem öltöztethették át a panaszost – a fogatosítani kívánt intézkedéshez képest is rendkívül eltúlzottnak tekinthetők, és a rendőrök az egyébként fennálló intézkedési kötelezettségüknek körültekintőbben, lényegesen kisebb alapjogkorlátozásokkal is eleget tehettek volna. **A Testület így azt, hogy a panaszos elszállítás előtti átöltözését nem tették lehetővé a rendőrök (nem biztosítottak ehhez minden körülményt, nem várták meg stb.), valamint részben a földön húzva cipelték el, és a földre is ejtették, az Rtv. 16. § (4) bekezdésébe ütközőnek minősítette, és megállapította a panaszos emberi méltósághoz és testi épséghez való alapvető jogának, valamint a megalázó elbánás alkotmányos tilalmának sérelmét.** A panaszos jogi képviselőjének a feljelentésben szereplő azon állításával kapcsolatban viszont, hogy a panaszost a rendőrök meg is rúgták, illetve a panaszos azon állításával kapcsolatban, hogy a liftnél a rendőrök ledobták volna a földre, a Testület nem tudott alapjogsérelmet megállapítani, mert e körülmények tekintetében teljesen ellentmondásosak a rendelkezésre álló iratok (utóbbi állítást pl. a panaszos élettársának vallomása is cáfolja, aki szerint a panaszos a liftnél a saját lábain állt, de két rendőrnek támogatnia kellett), így a történeti tényállás nem volt egyértelműen kikövetkeztethető.

7) A panaszos kifogásolta előállítása indokoltságát és annak körülményeit is, elsősorban azt, hogy az előállításról semmifajta rendőrségi iratot vagy tájékoztatást, igazolást nem kapott.

a) A történeteket a panaszos részletebben úgy adta elő, hogy lehurcolása és a szolgálati járműbe való beültetése után beszállították őt a rendőrkapitányságra, mert szerették volna kihallgatni. A panaszos azonban ekkor már nem volt ehhez megfelelő állapotban, kezei, lábai nem mozogtak, és az eszméletét is elvesztette. A rendőrkapitányság udvarán nem is tudták kivenni a szolgálati járműből, ezért mentőt hívtak hozzá, és beszállították a Péterfy Sándor Utcai Kórház Rendelőintézet és Balesti Központba, majd a Nyíró Gyula Kórházba. Arról, hogy mit közöltek a panaszossal az előállítása indokaként, maga a panaszos nem nyilatkozott, a jogi képviselője által tett feljelentésben és az egyik hatósági tanú vallomásában viszont az szerepel, hogy amiatt akarták bevinni a panaszost és fiát a rendőrkapitányságra, mert panasszal éltek az eljárás ellen. Ezzel szemben a panaszos élettársának vallomásában az szerepel, hogy a panaszost azért akarták előállítani, mert rátámadt az intézkedő rendőrré. Az előállítás jogalapjaként a rendőri vallomások és jelentések egyaránt hivatkoznak az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontjára, valamint a (2) bekezdés b) pontjára. E törvényhelyek úgy rendelkeznek, hogy: „(1) A rendőr a további intézkedés megtétele céljából elfogja és az illetékes hatóság elé állítja azt, akit szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten értek (...). (2) A rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható (...).” Fontos azonban rámutatni, hogy a r. őrnagy, akinek a kezét a panaszos megharapta, és aki – felettesével való konzultáció után – a panaszos előállítása felől döntött, az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontjára hivatkozik az előállítás jogalapjaként. A történeteket egyébként az intézkedő rendőrök a panaszossal hasonló módon adták elő, kitérve arra is, hogy a panaszos állapota miatt élettársa számára is lehetővé tették, hogy a beszállításkor beüljön mellé a szolgálati járműbe, és a beszállítás során ők is észlelték, hogy néhány másodpercre a panaszos elvesztette az eszméletét. Ezen kívül azonban a rendőrség szerint a panaszos a beszállítás során is folytatta szitkozódó, káromkodó viselkedését. A panaszost beszállító rendőrök jelentése még arra is kitért, hogy a panaszos hozzátartozója kiértesítését nem kérte. A r. őrnagy jelentéséből az is kiderül, hogy a panaszos és fia előállítása – a lakásukon történt intézkedésektől számítva – az említett napon 8 óra 40 perckor kezdődött, és a panaszos akkor szabadult, amikor a r. őrnagy által a történetekről értesített vezető ügyész-helyettes értesítette a rendőrséget azon döntéséről, hogy a két személy őrizetbe vétele nem szükséges. Az a r. hadnagy, aki a panaszos mentő általi elszállításánál jelen volt, jelentésében arról is szólt, hogy az orvosi vizsgálatok alapján megállapították, hogy a panaszos nincs kihallgatható állapotban, és a vizsgálatok után a r. hadnagy közölte vele, hogy ügyészi utasítás alapján előállítása az említett napon 14 órakor megszűnt.

b) Az Rtv. 18. §-a szerint: „(1) A fogvatartott részére biztosítani kell azt a lehetőséget, hogy egy hozzátartozóját vagy más személyt értesítsen, feltéve, hogy ez nem veszélyezteti az intézkedés célját. Ha a fogvatartott nincs abban a helyzetben, hogy e jogával élhessen, az értesítési kötelezettség a Rendőrséget terheli. Ha a fogvatartott fiatalkorú vagy gondnokság alá helyezett, haladéktalanul értesíteni kell törvényes képviselőjét vagy gondnokát. (2) A Rendőrség gondoskodik a fogvatartott elhelyezéséről, a fogvatartás miatt bekövetkező egészségkárosodás megelőzéséhez szükséges ellátásáról. A sérült, beteg vagy más okból sürgős orvosi ellátásra szoruló fogvatartottat orvosi ellátásban kell részesíteni. (3) A fogvatartott jogait csak annyiban lehet korlátozni, amennyiben az a szökés vagy elrejtőzés, a bizonyítási eszközök megváltoztatásának vagy megsemmisítésének megakadályozását, újabb bűncselekmény elkövetésének megelőzését, illetőleg az őrzés biztonságát, a fogda rendjének megtartását szolgálja.” A 33. § (3) és (4) bekezdése szerint: „(3) A Rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja. Ha az

előállítás célja még nem valósult meg, indokolt esetben ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal 4 órával meghosszabbíthatja. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani. (4) Az előállítottat szóban vagy írásban az előállítás okáról tájékoztatni kell, és az előállítás időtartamáról részére igazolást kell kiállítani.” A Szolgálati Szabályzat 47. §-a szerint: „Az előállítás az előállított személy szabadon bocsátásáig vagy őrizetbe vételéig, illetőleg előzetes letartóztatásáig, de legfeljebb az Rtv. 33. §-ának (3) bekezdésében meghatározott ideig tart.” Az Rtv. 97. § h) pontja szerint: „fogvatartott: akit törvény, illetőleg törvény alapján kiadott hatósági határozat alapján a szabad mozgáshoz és tartózkodási hely szabad megválasztásához való jogában korlátoznak (őrizetbe vett, előzetesen letartóztatott, közbiztonsági őrizetben lévő, elfogott és előállított, elővezetett)”.

c) A Testület a rendelkezésére álló dokumentumok alapján azt tudta megállapítani, hogy a panaszossal szemben az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja szerinti előállítást foganatosított a rendőrség, amely 8 óra 40 perctől 14 óra 56 percig – a r. hadnagy szabadításáról szóló közléséig [ld. Indokolás II. rész 8) pont] – tartott, és körülményei meglehetősen sajátosak voltak, mivel a panaszos nem előállító helyiségben, de még csak nem is rendőrségi épületben, hanem kórházban tartózkodott, személyi szabadsága azonban mégsem tekinthető teljesnek, hiszen – szabadításáig – az egyik r. hadnagy végig vele volt.

A Testület elfogadta a rendőrség azon – a panaszos élettársa vallomásaival is alátámasztott – állítását, hogy a beszállítás előtt a panaszos (és fia) számára helyesen az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontját közltek előállítási indokként, vagyis hogy azért kerül sor erre az intézkedésre, mert a panaszos rátámadt az intézkedő rendőrre (megharapta, megrúgta). Erre hivatkozik az érintett r. őrnagy is, és ezt a jogalapot rögzítette jelentésében is, amiből kiderül, hogy tisztában volt intézkedése jogszerű indokával. Ez a közlés pedig megfelelt az Rtv. 33. § (4) bekezdésében foglalt előírásoknak is. **Ezért a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető joga az előállítás indokának, jogalapjának közlése tekintetében nem sérült.** E szempontból pedig nincs jelentősége annak sem, hogy a panaszos beszállítását végző rendőrök – tehát nem azok, akik az előállítás foganatosításáról a döntést meghozták – saját jelentésükben már az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontjára hivatkoznak; a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető joga szempontjából (mivel a Testület elfogadta azt, hogy őt a helyszínen helyesen tájékoztatták a rendőrök az előállítása jogalapjáról) ez nem releváns.

Az előállítás időtartamát a Testület nem vizsgálta, mert egyrészt az időtartamot a panaszos sem kifogásolta, másrészt pedig az nem a rendőrség döntésén alapult, hanem addig tartott, amíg a vezető ügyész-helyettes meghozta a döntését arról, hogy őrizetbe kell-e venni a panaszost vagy sem [ld. Indokolás II. rész 2) és 8) pont, vö. Szolgálati Szabályzat 47. §]. Szintén nem vizsgálta a Testület azt, hogy a panaszos – a tipikusnak mondható előállításokhoz hasonlóan – megkapta-e a az előállító helyiségben történő elhelyezéssel kapcsolatban a jogairól és kötelezettségeiről szóló írásos tájékoztatást a rendőrségi fogdák rendjéről szóló 19/1995. (XII. 13.) BM rendelet (a továbbiakban: Fogdaszabályzat) 2. § (8)–(9) bekezdései, valamint a Rendőrség Fogdaszolgálati Szabályzatának kiadásáról szóló 19/1996. (VIII. 23.) ORFK utasítás 36/A. pontja alapján, mert a panaszos a Fogdaszabályzat 1. § (1) bekezdése alapján nem tartozott e jogszabály személyi hatálya alá, valamint mivel – kórházba szállítása miatt – nem is tartózkodott rendőrségi épületben, előállító helyiségben, fogdán, ezért az ezzel kapcsolatos jogai és kötelezettségei az adott speciális helyzetben nem is voltak értelmezhetők.

Vizsgálta viszont a Testület azt, hogy az Rtv. 33. § (4) bekezdése szerinti írásos igazolás kiadása az előállítás időtartamáról elmaradt a panaszos esetében. A Testület véleménye szerint a panaszos előállításáról döntő r. őrnagy, valamint a panaszost beszállító rendőrök jelentéseiből [ld. Indokolás II. rész 2) és 8) pont], és egyéb rendőrségi iratokból is világosan kitűnik, hogy a panaszost előállították, vagyis előállított személyként a személyi szabadsága korlátozott volt; még akkor is, ha ez a vizsgált speciális esetben nem azt jelentette, hogy rendőrségi épületben egy előállító helyiségben tartózkodott, hanem csak azt, hogy egy r. hadnagy a kórházba szállítása és orvosi vizsgálatai idején is – 14 óra 56 percre – végig kísérte a panaszost. Bár a panaszos az előállítása időtartamának jelentős része alatt e vizsgálatokon vett részt, azonban állapota esetleges jobbra fordulása esetén sem távozhott volna szabadon egészen addig, amíg 14 óra 56 perckor nem közölték vele előállítása megszűnését, személyi szabadságának korlátozottsága (szabadításáig) tehát ebből is egyértelműen kikövetkeztethető. Az előállítás atipikus körülményeire tekintettel ugyanakkor az sem volt elvárható a panaszost kísérő r. hadnagytól, hogy amikor a panaszossal közölte szabadítása tényét, ott helyben, a kórházban állítson ki a számára írásos igazolást az előállítása időtartamáról. Ennek ellenére azonban nem szűnt meg a rendőrség igazolás-adási kötelezettsége, annak ugyanis nem volt semmi akadálya, hogy akár későbbi időpontban az igazolást (a megfelelő jogszabályi hivatkozásokkal és az Rtv. szerinti panasztételi lehetőségek megjelölésével) a panaszos lakcímeire vagy értesítési címére kiküldjék, kézbesítsék. **Mivel azonban az igazolás utólagos kiállítása és panaszoshoz történő eljuttatása is elmaradt, és így a panaszos semmifajta dokumentumot nem kapott arról, hogy az ő előállítása egyáltalán megtörtént, azt semmifajta dokumentummal igazolni nem tudta, ezért – az Rtv. 33. § (4) bekezdésének megsértése miatt – a Testület megállapította a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető jogának megsértését. Vizsgálata körébe vonta a Testület az Rtv. idézett 18. § (2) bekezdésének érvényesülését is; ezzel kapcsolatban azonban arra a következtetésre jutott, hogy a rendőrség – mivel harmadszor is mentőt hívott a panaszoshoz, mikor állapota rosszabbra fordulását észlelte – eleget tett azon kötelezettségének, hogy a sürgős orvosi ellátásra szoruló fogvatartottat ilyen ellátásban kell részesíteni, ezáltal a panaszos testi épséghez és tisztességes eljáráshoz való alapvető jogai e tekintetben nem sérültek.** Az Rtv. 18. § (1) bekezdését – vagyis az előállított személy azon jogát, hogy hozzátartozóját vagy más személy értesíthessen – vizsgálva az állapítható meg, hogy bár a panaszost beszállító rendőrök közös jelentésükben [ld. Indokolás II. rész 12) pont] azt írták, hogy a panaszos e jogával nem kívánt élni, azt már a beszállítás kezdetétől lehetővé tették, hogy a panaszos élettársa az egész előállítás során (beszállítástól a kórházi vizsgálatokig) a panaszossal lehessen, így a Testület úgy tekintette, hogy e törvényi kötelezettségüknek a rendőrök eleget tettek, a panaszos élni tudott ezzel az előállított jogával. **Mindezek miatt a hozzátartozó illetve más személy értesítésével kapcsolatban a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető joga nem sérült.**

Ugyancsak itt tér ki a Testület az Rtv. 20. § (2) bekezdés második mondatában foglalt azon előírás érvényesülésének vizsgálatára, amely szerint: „Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről.” A Testület ezzel kapcsolatban felhívja a figyelmet arra, hogy a rendőrség e kötelezettsége teljesítésének eleget tehetett volna az előállításról kiállítandó igazoláson is, ha azon megfelelő és pontos közlést szerepeltet az Rtv. szerinti panasztételi lehetőségekről – köztük a Testülethez fordulás lehetőségéről is –, az érintett panaszfórumok elérhetőségeiről, illetve a panasztételre nyitva álló határidőről, illetve eleget tehetett volna azzal is, ha ugyanilyen tartalmú közlést intéz – szóban vagy írásban – a panaszoshoz még előállítását megelőzően, a házkutatás kapcsán a lakásán vele szemben foganatosított intézkedések és alkalmazott

kényszerítő eszközök után. Igazolás kiállítása azonban nem történt a vizsgált esetben, az intézkedő rendőrök jelentéseit és vallomásait áttekintve pedig az is megállapítható, hogy a panaszjogról való szóbeli felvilágosítást sem említi egyik rendőr sem. [A panaszos azzal kapcsolatos elmondásáról, hogy hogyan tudott végül a Testülethez fordulni, illetve a Testület miért döntött – a szükséges kioktatás elmaradása miatt – a panaszbeadvány befogadásáról, ld. Indokolás I. rész 1) pont d) alpont, III. rész 1) pont.] **Emiatt a Testület aggálytalanul meg tudta állapítani a panaszos panaszjogának sérelmét.**

IV.

A fentiek alapján a Testület arra a megállapításra jutott, hogy a panaszossal szemben fogatosított intézkedés-sorozat kapcsán a rendőrök azonosítása, szolgálati fellépésük szabályossága tekintetében a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető jogának sérelme nem állapítható meg; a panaszossal szemben fellépő r. őrnagy azon magatartása miatt, hogy – a panaszos szerint – a lakásba történő behatolás során éles lőfegyvert fogott a panaszosra, a panaszos élethez és testi épségéhez való alapvető jogainak veszélyeztetése nem állapítható meg; sérült azonban a panaszos emberi méltósághoz és testi épségéhez való alapvető joga, valamint a megalázó elbánás alkotmányos tilalma amiatt, hogy a rendőrök a panaszos átöltöztetéséhez (beszállítása előtt) nem biztosították a megfelelő körülményeket, valamint a panaszost a földön húzva cipelték és le is ejtették; sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető joga amiatt, hogy előállítása időtartamáról utólag sem kapott semmifajta rendőrségi igazolást, pedig ezt az Rtv. 33. § (4) bekezdése előírja; és sérült a panaszjog is, mert a panaszost sem írásban sem szóban nem világosította fel a rendőrség az Rtv. szerinti panasztételi lehetőségekről, egyik intézkedés illetve kényszerítő eszköz-alkalmazás után sem.

Mindezen egyenként és összességükben is súlyos alapjogsérelmek miatt a Testület a rendelkező részben foglaltak szerint, az Rtv. 93/A. § (6) bekezdése alapján az állásfoglalást megküldi az országos rendőrfőkapitánynak.

Budapest, 2010. október 13.

Dr. Juhász Imre
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
előadó testületi tag